

Európai
Bizottság

PANORAMA

2016. ŐSZ / 58. SZÁM

Az uniós
városfejlesztési
menetrend

PUGLIÁNAK
HATALMAS
AMBÍCIÓI
VANNAK

A KÖRKÖRÖS
GAZDASÁG
NÖVELÉSE

Regionális és
Várospolitikai

PANORAMA

VEZÉRCIKK.....	03	PUGLIA FELHÍVTA MAGÁRA A FIGYELMET.....	30
VÁROSFEJLESZTÉSI MENETREND.....	04	A COHESIFY ÉS AZ EURÓPAI IDENTITÁS.....	36
REGIOSTARS-DÖNTŐSÖK.....	10	EURÓPA A RÉGIÓMBAN KAMPÁNY.....	38
ÚJ LENDÜLET MECKLENBURG-ELŐPOMERÁNIA FINANSZÍROZÁSI TÁMOGATÁSÁBAN.....	14	INTERJÚ MARJORIE JOUENNEL.....	40
A KÖRKÖRÖS GAZDASÁG NÖVELÉSE.....	16	MOOC: TANFOLYAM AZ UNIÓS TÁMOGATÁSOKRÓL.....	42
REGIONÁLIS INNOVÁCIÓ FINNORSZÁGBAN.....	20	HÍREK RÖVIDEN.....	43
PORTUGÁLIA LEGFŐBB PRIORITÁSA A BERUHÁZÁS.....	21	SZEMBEN A MAFFIÁVAL.....	45
LANGUEDOC RÉGIÓ VÁLLALKOZÁSAINAK TÁMOGATÁSA.....	23	PORTÁL SEGÍTI A KKV-KAT A FENNTARTHATÓ KÖZLEKEDÉSBEN – PROJEKTBEMUTATÓ.....	46
STOCKHOLM FENNTARTHATÓ VÁROSFEJLESZTÉSI PROJEKTJE.....	24	PROJEKTEK GÖRÖGORSZÁGBÓL ÉS BALTI-TENGERI RÉGIÓBÓL.....	48
FOTÓKBAN ELMESÉLVE: SZLOVÉNIA.....	26	TÉRKÉPEK: KÖZÚTI MEGKÖZELÍTHETŐSÉG.....	50
INTELLIGENS RÉGIÓK KONFERENCIA.....	28	ESEMÉNYNAPTÁR.....	52

04

10

36

46

Aktuális számunk tartalmából...

Üdvözöljük a *Panorama* magazin 2016-os őszi kiadásának olvasóit! A mostani szám fő témája az uniós városfejlesztési menetrend, amelyet a nyár folyamán elfogadott Amszterdami Paktum hozott létre. Megvizsgáljuk, hogyan szeretné javítani a program a városlakók életét szerzte az Európai Unióban. Megvizsgáljuk a Bizottság a körkörös gazdaságról szóló új intézkedéscsomagját is, amely hozzájárul a hulladék csökkentéséhez, valamint elősegíti a fenntarthatóságot. Ebben a számban az olaszországi Puglia régiót mutatjuk be mélyrehatóbban, közöljük a régió vezetőjével készült interjút, valamint bemutatunk néhány közelmúltbeli sikeres projektet.

Olvasóink emellett értesülhetnek az intelligens szakosodási stratégiákban történt fejleményekről, a „Személyes tapasztalatok”

rovatban pedig Finnországból, Franciaországból, Németországból, Portugáliából és Svédországból olvashatnak véleményeket az érdekelt felektől. A projekteket bemutató rovatunk a balti régiót és Görögországot emeli ki, a részletes projektbemutató pedig egy hollandiai zöld mobilitási megoldást taglal részletesen.

Kellemes olvasást kívánok!

Ana Paula Laissy

ANA-PAULA LAISSY

Az Európai Bizottság Regionális és Várospolitikai Főigazgatósága Kommunikációs Osztályának vezetője

VEZÉRCIKK

Sok minden történt a 2007–2013-as időszakban: az Európai Unió történelme legnagyobb gazdasági és pénzügyi válsága sújtotta, három új uniós tagállammal bővültünk, valamint ambiciózus célkitűzéseket fogadtunk el 2020-ig az Európa 2020 stratégia keretén belül.

A Bizottság nemrégiben nyilvánosságra hozta a regionális politika 2007–2013-as időszakáról készített felmérés eredményeit, hogy ezek alapján értékelést készítsen arról, hogyan alkalmazkodott a kohéziós politika e nehéz körülményekhez.

A felmérést független szakértők végezték, akik több mint 3000 kedvezményezettet és a programok végrehajtásáért felelős irányító hatóságok 1000 alkalmazottját kérdezték meg, kimutatva, hogy milyen mértékben van hatással az uniós finanszírozás a gazdaságra.

A 2007–2013-as időszakban 270 milliárd eurót ruháztak be az Európai Regionális Fejlesztési Alapon és a Kohéziós Alapon keresztül. Ez a finanszírozás létfontosságú volt sok tagállam számára: a legtöbb országban ez az elérhető tőkeberuházások 20–50%-át tette ki, egy tagállamban (Magyarország) pedig elérte az 57%-ot.

A felmérés kimutatta, hogy ezek a beruházások 250 000 kvv-t támogattak, és 1 millió munkahely teremtéséhez járultak hozzá a 2007–2013-as időszakban, amely a vizsgált időszak uniós nettó munkahelyteremtésének egyharmadát teszi ki. Ezenkívül a becslések szerint 2023-ig minden beruházott euró után 2,74 eurós GDP-többletnövekedés várható.

A beruházások pozitív hatásai minden uniós régióra és tagállamra kiterjednek, javítva az állampolgárok életkörülményeit egyebek mellett a szállítás, a környezetvédelem, az energiahatékonyság, az oktatás és az egészségügyi ellátás terén.

A felmérés alkalmat nyújtott a fejlődési lehetőségek meghatározására is. Például igazolta azon meggyőződésünket, hogy az előrehaladás nyomán követése és a programok eredményeinek értékelése érdekében világosabb célokra és rendszerekre van szükség.

Ezekkel a pontokkal a 2014–2020-as reform már foglalkozott. Ezenkívül a Bizottság és a tagállamok politikai döntéshozói folyamatos erőfeszítéseket tesznek annak érdekében, hogy tovább tökéletesítsék szakpolitikánk eredményorientált megközelítését.

Ugyanis az eredmények megvalósulása – 500 millió uniós polgár életének jobbá tétele – a legfontosabb.

A *Panorama* jelenlegi számában sok konkrét példát és valós történetet találnak, valamint megtudhatják a kohéziós politikában közvetlenül részt vevők véleményét is arról, hogyan járulnak hozzá az uniós alapok e célkitűzéshez. ■

CORINA CREȚU

A regionális politikáért felelős európai biztos

Partnerségek építése a városi térségek fejlesztése érdekében

Május 30-án a városfejlesztésért felelős miniszterek elfogadták az Amszterdami Paktumot, létrehozva ezzel az uniós városfejlesztési menetrendet. Június 24-én az Általános Ügyek Tanácsa formálisan jóváhagyta a paktumot. A cél az összes érdekelt féllel azonos alapon történő együttműködés Európa városainak és vonzáskörzeteiknek jobbá tétele érdekében.

Egy olyan innovatív együttműködési megközelítés, amely lehetővé teszi a helyi sajátosságokat figyelembe vevő, ugyanakkor jelentős európai dimenzióval rendelkező szakpolitikák kidolgozását és végrehajtását, számos előnyt rejt az uniós polgárok többségének otthont adó és az uniós gazdaság motorjának számító városi térségek számára. A városi hatóságok, a tagállamok, az uniós intézmények és egyéb érdekelt felek – többek között civil szervezetek és vállalkozások – bevonásával történő partnerkapcsolatok kiépítésével a városfejlesztési menetrend támogatni fogja Európa gazdasági és társadalmi fejlődését.

A menetrend célja új lehetőségek biztosítása a polgárok számára, életminőségük javítása, valamint a legfontosabb városi kihívások megválaszolása a foglalkoztatástól a társadalmi befogadáson át a mobilitásig, a környezetvédelemtől és az éghajlatváltozásig.

Intelligens, fenntartható és inkluzív

Az Európai Unió a világ egyik leginkább városiasodott térsége. Európa lakosságának több mint 70%-a él városban, elővárosban vagy hasonló városi térségben, és ez a szám az ENSZ

becslése szerint 2050-ig 80%-ra emelkedik. Európa összes munkahelyének több mint 70%-a városi térségekben található, és a városokban él a 25 és 64 év közötti felsőfokú végzettséggel rendelkezők több mint 80%-a.

A városok fejlődése tehát jelentős hatással lesz egész Európa gazdasági, társadalmi és környezetvédelmi fejlődésére, és fontos szerepet játszik majd az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre irányuló Európa 2020 stratégia célkitűzéseinek elérésében.

A városokban és elővárosokban ugyanakkor hatványozottan jelentkeznek olyan kihívások, mint a szegregáció, a munkanél-

HAMAROSAN...

Az európai városok állapotáról szóló jelentés

A „Városok a jobb jövőért” elnevezésű, az európai városok állapotáról szóló jelentés bemutatja, hogyan járulnak hozzá a városok az európai célkitűzésekhez és stratégiákhoz. A városok létfontosságú szerepet játszanak az innováció és az oktatás fellendítésében, a társadalmi integráció támogatásában, valamint az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának csökkentésében. A tanulmány kiemeli a városok erőforrás-hatékonyágát, amely a megfelelő kormányzási rendszerekkel tovább fejleszthető. A jelentést az Európai Unió városfejlesztési menetrendje és az új városfejlesztési menetrend támogatása érdekében készítették. Az új városfejlesztési menetrendet elindítására idén októberben Brüsszelben kerül sor.

^ Pozsony, Szlovákia

küliség és a szegénység. A városfejlesztési menetrend ezért elismeri a városok szerepét Európa néhány égető társadalmi-gazdasági problémájának kezelésében, és épít a városi hatóságok fontos szerepére, mivel gyakran ezek állnak a legközelebb a polgárokhoz.

Corina Crețu, a regionális politikáért felelős európai biztos szerint: „A városok a kreativitás központjai és az európai növekedés motorjai, ugyanakkor jelentős kihívásokkal néznek szembe, többek között a társadalmi kirekesztéssel, a légszennyezéssel és a munkanélküliséggel. Ezeket a problémákat együtt kell kezelnünk. A városfejlesztési menetrend iránti elkötelezettségünk jelzi, hogy előtérbe helyezzük a városfejlesztéssel kapcsolatos kérdéseket, és készek vagyunk arra, hogy jobban hallgassunk városainkra, amikor arról van szó, hogy mi válik be a számukra, és min kell javítani.”

A városfejlesztési menetrend 12 partnerséget hoz létre, amelyek egyenként 15–20, azonos alapon együttműködő érdekelt felet fognak össze 12 kiemelt téma megoldása érdekében.

Társadalmi-gazdasági téren e kiemelt témák közé tartozik a munkahelyek és az oktatás fejlesztése a helyi gazdaságban, a városi szegénység kezelése, a lakhatási és mobilitási problémák megoldása, valamint a külföldiek és menekültek integrációját támogató kezdeményezések. A környezetvédelmi kihívások is kulcsfontosságúak, ideértve a fenntartható terület-használatot, a körkörös gazdaság kialakítását, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást, az energiefelhasználást és a levegőtisztaságot.

Ezenkívül a partnerségek egyéb problémákkal is foglalkoznak, többek között a digitális gazdaságra történő átállással, a felelős közbeszerzéssel, valamint a több területet érintő,

12 KIEMELT TÉMA

- › Munkahelyek és készségek a helyi gazdaságban
- › Városi szegénység
- › Lakhatás
- › Migránsok és menekültek integrációja
- › Fenntartható terület-használat és a természetben alapuló megoldások
- › Körkörös gazdaság
- › Éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás
- › Energiarendszer átalakítása
- › Városi mobilitás
- › Levegőtisztaság
- › Digitális átállás
- › Innovatív és felelős közbeszerzés

átfogó témakörökkel, mint például a kis- és közepes méretű városok, a városi-vidéki kapcsolatok és az innováció.

Célprojektek

Négy kísérleti partnerség – a lakhatás ügyének kezelése, a migránsok és menekültek integrációja, a szegénység és a légszennyezés terén – már elindult, a többi pedig a következő év folyamán kezdi el a munkát.

Amszterdam városa koordinálja például a migránsok és menekültek integrációjára összpontosító projektet. A helyi közösségek együttműködési készségére és integrációs képességére építve a kezdeményezés foglalkozik a lakhatással, a kulturális integrációval, a közszolgáltatások biztosításával, a társadalmi befogadással, az oktatási és munkaerő-piaci intézkedésekkel, valamint a második és harmadik generációs bevándorlók lehetőségeinek bővítésével. ➤

- ▼ A Régiók Bizottságának fóruma az uniós városfejlesztési menetrendről Amszterdamban, 2016. május 30-án: balról jobbra: Raffaele Cattaneo, a Régiók Bizottságának tagja és Lombardia regionális tanácsának elnöke, Corina Crețu, a regionális politikáért felelős biztos, valamint Ronald Plasterk, Hollandia bel- és a királysággal kapcsolatos ügyekért felelős minisztere.

A hároméves projekt az Európai Bizottság három Főigazgatóságának részvételével folyik, ezek a következők: a Regionális és Várospolitikai, illetve a Migrációügyi és Uniós Belügyi Főigazgatóság, valamint a Foglalkoztatás, a Szociális Ügyek és a Társadalmi Befogadás Főigazgatósága. A többi érdekelt fél olyan szervezeteket ölel fel, mint például az EURO CITIES, az Európai Települések és Régiók Tanácsa (CEMR), az Európai Menekült- és Száműzöttügyi Tanács (ECRE), a városok közül Athén, Berlin, Helsinki és Barcelona, a tagállamok közül pedig Portugália, Olaszország, Görögország és Dánia.

Hollandia egy levegőminőséget érintő kísérleti projektet is koordinál: a városi térségek légszennyezettségének hatását tanulmányozza, és iránymutatásokat fogalmaz meg a szakpolitikák végrehajtására vonatkozó bevált gyakorlatokhoz annak érdekében, hogy konkrét segítséget nyújtson a városoknak. Ezenkívül a projekt javítani fogja a városok azon képességét, hogy végrehajtsák a levegő minőségével kapcsolatos környezetvédelmi előírásokat, valamint hogy hozzájáruljanak a nemzeti és uniós szintű támogatáshoz.

A kísérleti kezdeményezések között megemlíthetjük még a Szlovákia által koordinált projektet, amelynek keretén belül megfizethető, jó minőségű lakhatási megoldásokat dolgoznak ki, valamint a Belgium és Franciaország által közösen felügyelt, a városi szegénység kihívásait kezelő kezdeményezést, amely a hátrányos helyzetű városnegyedek rehabilitálását és az ott lakók társadalmi-gazdasági integrációját tűzte ki célul.

E projektek mindegyikében tagállami és európai bizottsági szakértők, városok, civil szervezetek és egyéb érdekelt felek működnek együtt, akik mindegyike egyenlő partnerként lép fel, és szabadon dönthet arról, hogy milyen szinten vesz részt a kezdeményezésben.

Új munkamódszer

Crețu biztos szavaival: „Ez a valódi többszintű kormányzás: az uniós városfejlesztési menetrendet nem az EU (közösségi módszer), nem a tagállamok (kormányközi megközelítés), nem a városok és nem az érdekelt felek irányítják. Ez egy új munkamódszer.”

A VÁROSOKNAK AZ EURÓPAI STRUKTURÁLIS ÉS BERUHÁZÁSI ALAPOK (ESB-ALAPOK) KERETÉN BELÜL NYÚJTOTT TÁMOGATÁS

A 2014–2020-as finanszírozási időszakban az esb-beruházások közvetlenül a városi térségeket célozzák meg annak érdekében, hogy jobb lehetőségeket teremtsenek a fenntartható városi mobilitás, a rászoruló közösségek fizikai, gazdasági és társadalmi rehabilitációja, valamint a kutatási és innovációs képesség növelése számára:

ESZA:

1,5 milliárd euró támogatás a fenntartható városfejlesztésre

URBACT:

96 millió euró támogatás az integrált városfejlesztésre

Innovatív várospolitikai fellépések:

370 millió euró

Interreg Europe:

425 millió euró, amelyből jelentős összeg jutott a városoknak

ESPON:

49 millió euró, ennek egy része városfejlesztési tanulmányokra

^ Amszterdam, Hollandia

„A városfejlesztési menetrend iránti elkötelezettségünk jelzi, hogy előtérbe helyezzük a városfejlesztéssel kapcsolatos kérdéseket”

Corina Crețu, a regionális politikáért felelős európai biztos

A városfejlesztési menetrend módszere valóban közvetlenebbül kezeli a városi problémákat, megköveteli a különböző szervezetektől és az érdekelt felektől a városokkal történő szorosabb együttműködést, cserébe a városoktól is több cselekvést vár el a különböző kihívások kezelése terén. Végül soron ez a megközelítés jelentős hatással lesz a városfejlesztésre, és kézzelfogható eredményeket hoz a polgárok számára.

A menetrend középpontjában természetesen a városi hatóságok állnak. Általában ők képviselik a polgárokhoz legközelebb álló kormányzati szintet, számos ügyben ők jelentik a polgárok és a közigazgatás közötti első kapcsolódási pontot, és ezek azok a közigazgatási szervek, amelyekkel a polgárok rendszeresen interakcióba lépnek.

Bár az EU nem rendelkezik kifejezett hatáskörrel a városfejlesztés terén, számos uniós politikát a városokban, a városok hajtanak végre. Például az Európai Bizottság európai beruházási terve, amely legalább 315 milliárd euró értékű beruházást kíván mozgósítani három év alatt a reálgazdaság támogatása érdekében, jelentős kihatással van a városokra. A beruházási terv 10 prioritása közül hét szorosan kapcsolódik a városi térségekhez a polgárok mobilitásának javításától és az energetikai infrastruktúra fejlesztésétől a kis- és középvállalkozások támogatásáig, a munkahelyteremtés ösztönzéséig és a gazdasági növekedés megerősítéséig.

Alapvetően jelentős az igény arra, hogy az EU jobban részt vegyen a városfejlesztés támogatásában. Egy 2014-ben végzett nyilvános konzultáció eredménye azt mutatta, hogy sok város és érdekelt fél szeretné, ha az Európai Bizottság proaktívabb lenne helyi szinten a szakpolitikák hatékonyabbá, eredményesebbé tétele és kisebb költséggel járó végrehajtása

érdekében. Másfelől e megközelítésnek tükröznie kell a Bizottság szubszidiaritási és arányossági elvét, amelynek értelmében az Európai Uniónak olyan területekre kell összpontosítania a tevékenységét, ahol valódi változást érhet el.

Főbb szereplők

A Bizottságnak tehát központi szerepe lesz az uniós városfejlesztési menetrend kidolgozásában: biztosítja a szakértelmet, intézkedéseket hajt végre és előmozdítja a folyamatot. Az egyenlő partnerként részt vevő egyéb érdekelt felek a következők: az Európai Parlament, a Régiók Bizottsága, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság, a tagállamok, a városok, számos szakértő, valamint civil szervezetek és vállalkozások – ezek mindegyike határozottan támogatta a városfejlesztési menetrendet.

Az Amszterdami Paktum azt is megállapítja, hogy az Európai Beruházási Bank jelentős szerepet játszik a városfejlesztési menetrend által lefedett területeknek nyújtott beruházás finanszírozásában. A bank különféle finanszírozási formákat nyújt a városi beruházások számára kölcsönök, pénzügyi eszközök, illetve támogatásokat és kölcsönöket vegyítő mechanizmusok, valamint a tagállamoknak és a városoknak nyújtott tanácsadás keretén belül. Az EBB részt vehet a városfejlesztési menetrend partnerségeiben, és megfigyelői státuszt kap az eredmények megvitatásáról szóló üléseken. ➤

^ A városfejlesztési menetrendről szóló konferencián a városfejlesztésért felelős uniós miniszterek elfogadják az Amszterdami Paktumot

A többszintű és együttműködő megközelítésre való igényt jól példázza több közpolitika végrehajtási módja. A szociális lakhatás esetében például az EU előír bizonyos szabályokat, jogszabályokat hoz többek között az épületek energiahatékonyságáról, de a tagállamok döntenek a szociális lakások számáról, más szervek finanszírozást nyújtanak, a városok pedig megépítik a lakásokat, valamint kapcsolatot teremtenek a lakókkal. Ezért döntő fontosságú, hogy minden érdekelt fél – az uniós szinttől a helyi szintig és a polgárokig – részt vegyen a folyamatban.

A városfejlesztési menetrend közép-pontjában álló együttműködő megközelítés révén minden érdemi hozzájárulásra képes érdekelt félnek lehetősége nyílik a részvételre, biztosítva egyúttal, hogy senki sem lesz kizárva, valamint hogy az eljárások átláthatók és mindenki számára hozzáférhetőek legyenek.

Nagyobb hatás alacsonyabb költségen

Ez a megközelítés szorosan kapcsolódik a Bizottság minőségi jogalkotás iránti elkötelezettségéhez, amelynek célja annak biztosítása, hogy az uniós politikák és jogszabályok célkitűzéseinek megvalósítása minimális költséggel járjon.

A minőségi jogalkotási program biztosítja a szakpolitikák nyitott és átlátható módon, a legjobb rendelkezésre álló bizonyítékok alapján és az érdekelt felek észrevételeinek figyelembe vételével történő előkészítését, végrehajtását és felülvizsgálatát. Ezenkívül a Bizottság felméri a szakpolitikák, a jogszabályok és egyéb fontos intézkedések várható és tényleges hatását a szakpolitikai ciklus minden szakaszában a tervezéstől a végrehajtásig, a felülvizsgálatig és a későbbi módosításig.

A városfejlesztési menetrend esetében ez azt jelenti, hogy a partnerségek által kidolgozott cselekvési tervek a városokban a már meglévő uniós szakpolitikák hatékonyabb és következetesebb végrehajtására összpontosítanak a különböző területeken, például a környezetvédelem, a közlekedés és a foglalkoztatás terén. A Bizottság az uniós finanszírozásokhoz való hozzáférés megkönnyítésére, az uniós források kombinálásának előmozdítására, a városi ügyekkel kapcsolatos tudásbázis bővítésére, valamint a bevált gyakorlatok cseréjére is összpontosítani fog.

„Ez a valódi többszintű kormányzás. Ez egy új munkamódszer”

Corina Crețu, a regionális politikáért felelős európai biztos

Ezt a megközelítést tükrözi majd az Europa weboldalon létrejövő internetes platform, amely egy helyen biztosít hozzáférést a városok és az érdekelt felek számára az uniós városi kezdeményezésekkel kapcsolatos információk teljes, megbízható és testre szabott gyűjteményéhez.

Crețu biztos szavaival élve: „Ez idáig a városokat nem vontuk be eléggé a szakpolitikák megtervezésébe, és nem mobilizáltuk őket eléggé azok végrehajtása, például az uniós források felhasználása tekintetében sem. Az uniós városfejlesztési menetrendnek köszönhetően ez most meg fog változni. Szakpolitikáinkat mostantól hatékonyabbá és eredményesebbé tehetjük, végrehajtásuk pedig kisebb költséggel fog járni.”

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

<http://urbanagendaforthe.eu/>

<http://urbanagendaforthe.eu/pactofamsterdam/>

Uniós városfejlesztési menetrend: <http://europa.eu/!nc84Rf>

AZ UNIÓS VÁROSFELJESZTÉSI MENETREND

EGYÜTTMŰKÖDÉS
A VÁROSI ÉLETMINŐSÉG
JAVÍTÁSÁÉRT

CÉLKITŰZÉSEK

“ A Bizottság tevékeny szereplőként továbbra is elősegíti a városfejlesztési menetrend megvalósítását ”

Corina Crețu
A regionális politikáért felelős európai biztos

FŐ ALAPELVEK

12 KIEMELT TÉMAKÖR

MÁR MŰKÖDŐ PARTNERSÉGEK

ÜTEMTERV

2016-os RegioStars-díj: 23 projekt került a döntőbe

Az idei RegioStars-díj újból ráirányította a figyelmet Európa legkiválóbb regionális projektjeire. A 104 beérkezett projekt közül a szakértői zsűri 23 döntőt választott ki, akik 14 tagállamot képviselnek. A díjkiosztóra 2016. október 11-én kerül sor „A régiók és városok európai hete” rendezvény keretén belül.

IDÉN AZ IRÁNYÍTÓ HATÓSÁGOK ÖT DÍJKATEGÓRIÁBAN NYÚJTHATTAK BE PROJEKTEKET:

INTELLIGENS NÖVEKEDÉS: új lehetőségek a globális gazdaságban

FENNTARTHATÓ NÖVEKEDÉS: körkörös gazdaság

INKLUZÍV NÖVEKEDÉS: integrált élet – befogadó, szegregációmentes közösségek építése

CITYSTAR: innovatív megoldások a fenntartható városfejlesztés érdekében

PÉNZESZKÖZÖK HATÉKONY KEZELÉSE: változás elősegítése a pénzeszközök eltérő kezelése révén

DÖNTŐSÖK

INTELLIGENS NÖVEKEDÉS

1. BRIDGE (híd): Västra Götaland régió, Svédország (Európai Regionális Fejlesztési Alap – ERFA)

A BRIDGE-programot a svéd orvostechikai ipar nemzetközi piacon történő terjeszkedésének elősegítésére fejlesztették ki. A 27 résztvevő orvostechikai kezdeményezés és kezdő vállalkozás a program keretén belül jobban megismerhette a piac működését, valamint ütemtervet dolgoztak ki az új piacok felfedezésére. <http://www.sahlgrenskasciencepark.se/>

2. Copenhagen Cleantech Cluster (koppenhágai tiszta technológiai klaszter): Dánia fővárosi régiója (ERFA)

A tiszta technológiai projekt középpontjában az intelligens növekedés és az innováció biztosítása, valamint a tiszta technológiával foglalkozó dán vállalatok és tudományos intézmények közötti együttműködés elősegítése állt. A klaszter 1096 munkahelyet teremtett, 126 startup vállalkozást támogatott, és a dán energiahatékonysági klaszterrel történő egyesülés után már több mint 170 taggal rendelkezik. <http://cleancluster.dk/>

3. Crossroads (határmezsgye): Interreg Belgium és Hollandia (ERFA)

A projekt a belga–holland határ mentén található vállalatok és kutatóintézetek közötti fenntartható együttműködést támogatta. A 150 részt vevő vállalat 25 határon átívelő innovációs projektet, 13 megvalósíthatósági tanulmányt és 40 kísérletet szervezett meg, amelyek eredményeként több új terméket és eljárást hoztak forgalomba.

<http://www.crossroadsproject.eu/>

4. InfectoGnostics kutatókampusz, Jéna: Tübingia, Németország (ERFA)

A fertőzések gyors diagnosztizálása és azonosítása életet menthet. A hosszú távú, ágazatokon átívelő együttműködés eredményeként a technikusok és a tudományos munkatársak innovatív, hatékonyabb és piacképes ambuláns diagnosztikai vizsgálatokat fejlesztettek ki a fotonika segítségével.

<http://www.infectognostics.de/>

5. Mapping Basilicata (Basilicata feltérképezése): Basilicata, Olaszország (ERFA)

A projekt célja a régió gazdaságának újraélnitése a helyi kkv-k nemzetközi piacokon történő jelenlétének megerősítésével. Ezt innovatív termelési eljárások bevezetésével és bizonyos iparágak közmegítélésének korszerűbbé tételével érte el. Több mint 20 eseményt szerveztek, három regionális márkát hoztak létre, és több mint 200 terméket hoztak forgalomba külső piacokon. <http://www.sviluppobasilicata.it/>

FENNTARTHATÓ NÖVEKEDÉS

1. Brussels Greenbizz (zöld vállalkozások Brüsszelben): Brüsszel fővárosi régió, Belgium (ERFA)

Ez az „ökobarát üzleti inkubátor” vállalkozói projekteket és startupokat támogat teljes mértékben felszerelt irodahelyiségek, műhelyek és adminisztratív szolgáltatások biztosítása révén. A kezdeti eredmények ígéretesek, és három vagy négy éven belül a kihasználtság várhatóan 90%-ra nő, kb. 200 munkahelyet hozva létre. <http://www.greenbizz.brussels/en/>

2. Centro Bio: bioipar, biofinomítók és biotermékek: Centro, Portugália (ERFA)

A BioCentre innovációs kampusz segít a vidéki térségeknek az energiától és a nyersanyagoktól való függőségük csökkentésében. Ezt a körkörös gazdaságon alapuló innovatív termékek és technológiák közös kidolgozásával teszi meg. A projekt már 24 K+F alprojekt megvalósítását támogatta, valamint négy spin-off és hat startup létrehozását felügyelte, továbbá 125 millió euró beruházását követte nyomon.

<http://www.blc3.pt/>

3. Circular Ocean (körkörös óceán:) Interreg, Egyesült Királyság/Írország/Grönland/Norvégia (ERFA)

A projekt célja a tengeri hulladék (pl. eldobott halászhálók és kötelek) újrafelhasználására irányuló megoldások kidolgozása. A projekt tevékenysége ösztönzi az ökoinnovációt, valamint a

hatékony és környezettisztelő vállalkezési módokat, miközben csökkenti a tengeri hulladék mennyiségét. Az eldobott anyagok lehetséges új felhasználási területei közé tartozik a vasbeton-, a téglá- és cserépgyártás, valamint a tetőszigetelés.

<http://www.circularocean.eu/>

4. Hulladékgazdálkodási telephelyek építése az önkormányzatok célszövetségének: Lublini régió, Lengyelország (ERFA)

A projekt egy új hulladékgazdálkodási üzemet finanszírozott, amely a települések teljes hulladékáramának összegyűjtését, valamint a csomagolás, a szerves, a ballaszt-, a veszélyes és az ásványi frakcióhulladék elkülönített feldolgozását teszi lehetővé. Ezek a fejlesztések hozzájárulnak a környezet védelméhez és a polgárok egészségének javulásához.

<http://www.proekob.pl/>

5. Innovatív technológiák alkalmazása a bortermelésből származó hulladék kezelése során: Zágráb város és Isztria megye, Horvátország (ERFA)

A borágazatban dolgozó tudományos munkatársak, kutatók és kkv-k együttműködése új és ökológiailag elfogadható tech-

↖ Crețu biztos a 2015-ös RegioStars díjátadóján

nológiákat hozott létre, amelyek kihasználják a bortermelésből származó szerves hulladék hasznosításában rejlő lehetőségeket, jelentősen csökkentve az iparág környezetre gyakorolt hatását.

http://www.pbf.unizg.hr/en/departments/department_of_food_engineering/laboratory_for_technology_of_fruits_and_vegetables_preservation_and_processing/

INKLUZÍV NÖVEKEDÉS

1. Szociális Gazdasági Akadémia: Malopolska régió, Lengyelország (Európai Szociális Alap – ESZA)

A projekt nehéz helyzetben levő embereket – többek között munkanélkülieket, fogyatékossgal élőket, menekülteket, pszichés betegeket és pszichoaktív szereket használókat – kapcsolott össze olyan szervezetekkel, amelyek segítettek nekik a társadalomba történő visszailleszkedésben. Több mint 1700 személy, valamint 245 szociális gazdasági és 203 szolgáltatási egység tartozott a projekt kedvezményezettjei közé.

<http://www.rops.krakow.pl/>

2. Sokszínűség gyerekeknek: Interreg, Tirol/Alto Adige/Trentino, Ausztria és Olaszország (ERFA)

A mintegy 1800 gyerek és 100 tanár részvételével Ausztriában és Olaszországban megvalósított szabadidős tevékenységek célja a kulturális tudatosság ösztönzése volt. A jelentős osztálytermi fejlesztéseken kívül a projekt javította a tanároknak a párbeszéd és a megkülönböztetésmentesség előmozdítását lehetővé tévő készségeit.

<http://www.diversity4kids.eu/de/>

3. Euregio Barrierefrei (akadálymentes EU-régió): Interreg, Ausztria és Németország (ERFA)

A projekt célja az volt, hogy az akadálymentes turizmus keretén belül elindított kezdeményezések révén növeljék a szellemi fogyatékkal élő emberek akadálymentességi szükségleteivel kapcsolatos tudatosságot. A projekt során egy online platformot hoztak létre a megfelelő szálláslehetőségek nagyobb láthatósága érdekében: 90 üdülőhelyet regisztráltak és értékelték, és a legtöbb uniós turisztikai egyesület már kapcsolódott a Barrierefrei portálhoz. <http://clw-traunreut.de/>

4. Vives Emplea – csapatépítés a társadalmi és munkaerő-piaci befogadásért: nemzeti projekt, Spanyolország (ESZA)

A program csoportprogramokkal, mentorálással és hálózatépítési lehetőségekkel segít a munkanélkülieknek szociális és

szakmai készségeik javításában. 2014 áprilisa óta 44 projektet dolgoztak ki összesen 1325 résztvevővel, 54%-uknak sikerült elhelyezkednie, 29%-uk pedig elkezdte tanulmányait.

<https://www.accioncontraelhambre.org/es>

CITYSTAR

1. Abattoir: Foodmet, városi gazdálkodás (és termelés): Brüsszel fővárosi régió, Belgium (ERFA)

Brüsszel ismert vágóhídját modern élelmiszerpiaccá alakították át, amely mintegy 50 üzletnek ad otthont, és közel 150 munkahelyet hozott létre. A projekt célja az élelmiszer-ellátási láncba kapcsolódó új gazdasági tevékenységek kifejlesztése, ideértve a tetőkön kialakított zöldségeskerteket és üvegházakat.

<http://www.abattoir.be/en/eu-regiostars-awards>

2. A változás útja: Észak-Rajna-Vesztfália, Németország (ERFA)

Az új, környezetbarát kerékpárút növelte az alacsony szén-dioxid-kibocsátású közlekedés arányát ezen a hagyományosan ipari területen. A kerékpárúthoz kapcsolódóan létrejött számos társadalmi befogadással és gazdasági fejlesztéssel összefüggő projekt 2000 munkahelyet létrehozását segítette elő a mostanra dinamikus nagyvárosi területen.

<https://www.herten.de/kultur-und-freizeit/naherholung-erholung-im-gruenen/radfahren-in-herten/zichenbahntrasse-allee-des-wandels.html>

3. Intelligens közlekedési rendszer: Wrocław, Lengyelország (ERFA)

Innovatív közlekedési rendszerének köszönhetően Wrocław városában csökkent az utazással eltöltött idő, a forgalom pedig sokkal folyamatosabbá vált. A forgalom nyomon követéséhez és az esetleges beavatkozáshoz a rendszer kamerákat, érzékelőket és komplex kommunikációs szoftvereket használ, amelyek segítségével összegyűjti és továbbítja az információkat egy jelenleg 70 személyt foglalkoztató operatív központba. <http://its.wroc.pl/>

4. Gdańsk szegénynegyedének rehabilitációja: Pomerániai vajdaság, Lengyelország (ERFA)

Az infrastruktúrába és a társadalom szerkezetébe tett beruházások, valamint a szociális és kulturális tevékenységek célja az elsősorban a hátrányos helyzetű családokat sújtó társadalmi kirekesztés elleni küzdelem. A projekt során hatalmas területet renováltak, 33 létesítményt rehabilitáltak, és nagyjából 9500-an vettek részt összesen 210 integrációs prog-

RegioStars Awards

^ Crețu biztos, valamint Lambert Van Nistelrooij zsűrielnök és EP-képviselő a 2015-ös RegioStars-díj sajtótájékoztatóján

ramban. Ezenkívül öt új munkahelyet hoztak létre a város napközi gyermekfelügyeleti intézményében.

<http://bit.ly/2be10Mm>

5. Charleroi városi elosztóközpontja: Vallónia, Belgium (ERFA)

A városon kívül épített elosztóközpont csökkentette a forgalomtorlódást a város szűk belső utcáin, valamint javított a mobilitáson és a levegő minőségén. 2020-ra a projekt a várakozások szerint 38%-kal csökkenteni fogja a CO₂-kibocsátást, és 20 munkahelyet hoz létre.

<http://www.charleroi.be/>

[le-centre-distribution-urbaine-attend-ses-premiers-colis](http://www.charleroi.be/le-centre-distribution-urbaine-attend-ses-premiers-colis)

PÉNZESZKÖZÖK HATÉKONY KEZELÉSE

1. European social sound (európai szociális hang): Umbria, Olaszország (ESZA)

Az újonnan alakult zenekarok számára szervezett versenyt arra használták, hogy dinamikus és hatékony módon tájékoztassák a fiatalokat az uniós finanszírozás nyújtotta lehetőségekről. A regionális hatóságok képek, videobeszámoló, történetmesélés és egy kvíz segítségével kerültek kapcsolatba a fiatalokból álló, nagyszámú célközönséggel, akik nemcsak élvezték a kezdeményezést, hanem tanultak is belőle.

<http://www.regione.umbria.it/home>

2. Egységnyi költség kifejlesztése a K+F számára Észak-Írországban: Észak-Írország, Egyesült Királyság (technikai segítségnyújtás – TA)

Az ország K+F vállalkozásai által tapasztalt komoly ellenőrzési terhek jelentősen fékeztek az ERFA által támogatott tevékenységekben való részvételüket. Az új egységnyi költség jelentős

erőforrás-megtakarításokat tesz lehetővé az auditáláshoz biztosított technikai segítségnyújtás terén.

<http://www.jobsandgrowthni.gov.uk/>

3. Nyitott innovációs felület a RIS3 keretén belül: Lombardia, Olaszország (ERFA)

A felület a nyitott innovációs ökoszisztémákat támogató együttműködési eszköz, amely elősegíti a párbeszédet a magán- és az állami gazdálkodási ágazatok, valamint a kutatóintézetek között. 2016 márciusáig 3200 felhasználó regisztrált, 222 projektötletet javasoltak, és ezek keretén belül 435 szándéknyilatkozatot nyújtottak be.

<http://www.openinnovation.regione.lombardia.it/it/home-page>

4. Jonvaliai (szentjánosbogár) átláthatósági kezdeményezés: Nemzeti projekt, Litvánia (ESZA és TA)

Annak érdekében, hogy javítsák az uniós források felhasználásának átláthatóságáról kialakult közfelfogást, egy weboldalt hoztak létre, amelyen a strukturális alapok által finanszírozott projektek közzétehető pénzügyi irányításukkal kapcsolatos adataikat. 2014 szeptemberére óta több mint 630 projektmenedzser küldte be a projektjeihez kapcsolódó információkat, amelyeket 35 500 egyéni látogató tekintett meg, jelentősen javítva ezzel az átláthatóság uniós polgárok általi megítélését.

<http://www.esinvesticijos.lt/>

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

http://ec.europa.eu/regional_policy/en/regio-stars-awards/

^ Harry Glawe, Mecklenburg–Elő-Pomeránia tartomány gazdasági minisztere (a bal oldalon) és Raphaël Goulet, az Európai Bizottság Regionális és Várospolitikai Főigazgatóságának munkatársa (balról a második) a rostocki EEW Special Pipe Constructions GmbH látogatásán

Pozitív gazdasági fejlődés uniós támogatással

Mecklenburg–Elő-Pomeránia jó gazdasági előrehaladást ért el az Európai Uniónak köszönhetően.

A szövetségi tartomány vállalozási infrastruktúráját uniós támogatások segítségével korszerűsítik, és Mecklenburg–Elő-Pomerániát jobban népszerűsítik vállalozási helyszíneként és turisztikai célként is. Ezenkívül a munkahelyteremtésbe és a munkahelyek védelmébe, az integrált, fenntartható városfejlesztésbe, az egészség-gazdaságtani projektekbe, valamint a kutatás-fejlesztésbe és az innovációba beruházó vállalozások is támogatásban részesülnek. A helyiek és a szövetségi tartományunkba látogatók ezt aktívan tapasztalhatják. A gondosan elrendezett kerékpárutak, a gyönyörű kikötők, a vonzó állatkertek és turisztikai létesítmények egyre népszerűbbek. 2015-ben rekordszámú látogató érkezett a tartományba, összesen 29,5 millió vendégéjszakát töltve el.

Általánosságban elmondható, hogy a gazdasági körülmények jelentősen javultak: ipari parkok épültek, vállalozások települtek át, más vállalozások terjeszkedni kezdtek, valamint egy rendkívül jól kifejlesztett infrastruktúra épült ki – uniós támogatás nélkül ezek a projektek aligha váltak volna valóra. Mec-

klenburg–Elő-Pomeránia sokféle uniós pénzügyi keretösszeg kedvezményezettje.

A 2014–2020-as uniós finanszírozási időszakban a régiónak az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) mintegy 968 millió euró támogatás nyújt majd. A Gazdasági Minisztérium egyik fő célkitűzése a kutatás-fejlesztés és az innováció finanszírozása. Ezekbe a területekbe mostantól 2020-ig 168 millió eurót ruházunk be az Európai Regionális Fejlesztési Alapból.

Az elsődleges cél a gazdaság és a tudomány együttműködésének – az ún. együttműködésen alapuló kutatás – támogatása. Több olyan piacképes termékre van szükségünk, amelyek kutatását, kifejlesztését és gyártását Mecklenburg–Elő-Pomerániában végzik, így növelni tudjuk a fenntartható értékteremtést. Az elsődleges munkaerőpiacon több tudásalapú munkahelyet hozunk létre. Különösen az innováció és a beruházási támogatás közötti szinergiák azok, amelyekben jó lehetőség rejlik az értékteremtés további növelésére.

Mindannyian Európa aktív részei vagyunk. A tartományok közössége is döntő módon járul hozzá az országban élők munka- és életminőségéhez. A Mecklenburg–Elő-Pomerániában huszonöt éve tartó gazdasági fejlődés szorosan

kapcsolódik a strukturális alapok által nyújtott támogatáshoz. A jelenlegi uniós finanszírozási időszakban a tartományban létrehoztuk a további fenntartható növekedés feltételeit. A figyelem középpontjában a gazdasági felzárkózási folyamat előmozdítása áll. Szeretnénk szélesíteni a tartomány gazdasági bázisát, valamint javítani az általános körülményeket a nagyobb foglalkoztatottság érdekében.

Rengeteget dolgoztunk. Ismerjen meg bennünket – turistaként vagy potenciális befektetőként. Használja ki széles körűen az uniós támogatás által nyújtott lehetőségeket. Mecklenburg–Elő-Pomerániában szíves fogadtatásban lesz része.

HARRY GLAWE

Mecklenburg–Elő-Pomeránia tartomány gazdasági, építésügyi és turisztikai minisztere

Az ERFA és az ESZA által a 2007–2013-as időszakban finanszírozott kiemelt projektek közé tartoznak még a következők:

- **ThermSelect**, Rostock: Ez a kkv nagy teljesítményű és hatékony megújuló energiák alapján működő fűtési és energia-programot hozott létre vállalati épületek, irodák és otthonok számára. A környezetbarát és fenntartható intelligens rendszer középpontjában az aerotermikus és geotermikus energiát kombináló hibrid hőszivattyú áll, amelyet egy naphőenergia-rendszer egészít ki.
- **Schwerin**, Rostock: A **Human Med AG** és a **Rostocki Egyetem** közös fejlesztése egy kis, könnyen használható és mobil orvosi eszköz, amely a zsírszövetek dermatológiai és regeneratív orvoslási célú eltávolítását teszi lehetővé. Az eszközt krónikus sérülések kezelésére és a rekonstrukciós sebészetben fogják használni.
- **Energiafalu**, Bollewick: A helyi fűtési hálózat decentralizált saját hő- és villamos energiát termel a közösség számára. Két, biomasszával működő kapcsolt energiatermelési egység a régióból származó nyersanyag felhasználásával termel energiát, amelyet a helyi fűtési hálózaton keresztül hasznosítanak.
- **Plus Energy (plusz energia) iskola**, Rostock: Ez a tehetésgondozó európai iskola és felsőoktatási komplexum széleskörű támogatást élvez az energia- és épületfelújítás tekintetében. Egy fotovoltaikus erőművön és kis szélturbinákon alapuló innovatív energia-előállítási megoldások elégítik majd ki az épület energiaigényét.

- **Warnow folyó**, Rostock: A folyópartot felújítják a városközpont és a délkeleti városrész közötti forgalom kezelése érdekében, az Alter Warnowarm régióban pedig megerősítik a folyópartot, valamint zöld övezetet hoznak létre. ■

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

<http://www.mecklenburg-vorpommern.de/startseite/>

A VERSENYTÁRSÁK FÖLÉ TORNYOSULVA

Az EEW Special Pipe Constructions GmbH az egypillérű szélturbina-alapzatok globális piacvezető vállalata, amelynek jelentős kutatási együttműködésen alapuló projektjei vannak a németországi Fraunhofer Nagy Szerkezetek Gyártástechnológiai Alkalmazásközpontjával. A projektek keretén belül a nagy (max. 10 megawattot generáló) tengeri szélturbinákban hasznosítható könnyebb szerkezetek kifejlesztésén dolgoznak. Nemrégiben Harry Glawe, gazdasági ügyekért felelős miniszter az „Európa a régióban” kampány keretén belül további támogatást biztosított az EEW SPC és a Fraunhofer-központ közötti új kutatási együttműködésen alapuló projekt számára, amelynek keretén belül a vastag falú lemezek kombinálását lehetővé tevő innovatív eljárást fejlesztenek ki.

<http://www.eewspc.com/>

EGÉSZSÉGES KILÁTÁSOK A KIVÁLÓSÁGI KÖZPONT SZÁMÁRA

A Cortronik sztentek – szív- és érrendszeri tágtítoeszközök – kifejlesztésével és gyártásával foglalkozik. A vállalat több mint 200 munkavállalót foglalkoztat, és évente félmillió sztentet gyárt. A vállalat sikereit elsősorban a Mecklenburg–Elő-Pomerániában levő Implantátumtechnológiai és Bioanyagok Kutató Intézettel, az Orvostechológiai Kompetenciaközponttal, valamint a rostocki és greifswaldi egyetemekkel folytatott együttműködésen alapuló kutatásnak köszönheti. A partnerekkel történő együttműködés a fenntartható értéklánc sikeres példája, hiszen a kutatás, a fejlesztés és a gyártás egységesen a warnemündei telephelyen folyik.

<http://www.cortronik.com/de/>

A körkörös gazdaság növelése

ERŐSEBB, ZÖLDEBB ÉS FENNTARTHATÓBB JÖVŐ ÉPÍTÉSE

A körkörös gazdaság célja a „kör bezárása” a termékek életciklusa tekintetében, lehetőleg minél több erőforrás gazdaságban történő tartásával, ezzel csökkentve a hulladéktermelést, valamint előmozdítva a fenntarthatóságot. Az Európai Bizottság körkörös gazdasági intézkedéscsomagjának bemutatása alkalmából a *Panorama* magazin betekintést nyújt abba, hogyan tudja a kohéziós politika támogatni a csomag célkitűzéseit.

A körkörös gazdaság működéséhez a termékek, anyagok és erőforrások értékes részeinek a lehető leghosszabb ideig felhasználhatónak kell maradniuk. A cél a gazdaság átalakítása oly módon, hogy versenyképes és erőforrás-hatékony is legyen.

A körkörös gazdaság pozitív hatással van a vállalkozásokra. A körkörös gazdaság irányába tett bármilyen lépés rendkívül kifizetődő, mivel megvédi a vállalkozásokat az erőforrások szűkössége és a fogyatkozó nyersanyagok áringadozása által okozott bizonytalanságtól. Ezenkívül a körkörös gazdaság szükségessé teszi a termelés és a fogyasztás innovatív megközelítését, amely a hozzáértő vállalkozóknak rendkívüli lehetőségeket biztosít.

2015 decemberében az Európai Bizottság a versenyképesség ösztönzése, új munkahelyek teremtése és a fenntartható növekedés létrehozása érdekében körkörös gazdasági intézkedéscsomagot fogadott el. A csomag olyan intézkedéseket tartalmaz, amelyek támogatják a vállalkozásokat, a hatóságokat és a fogyasztókat a körkörös gazdaságra való áttérésben.

ELÁSOTT KINCS

„A kör bezárul” (Closing the Circle, CtC) elnevezésű projekt célja másodlagos nyersanyagok kibányászása egy 130 hektáros kelet-belgiumi hulladéklerakóból és zöld energia termelése a helyszínen. A Houthalen-Helchteren település határában létesült hulladéklerakó 16 millió tonna háztartási és ipari hulladékot tartalmaz, amelyből újrafelhasználási célból salakot, acélt, rezet és egyéb fémeket nyernek vissza. Ezenkívül az éghető anyagot magas hőmérsékletű plazmatechnológia alkalmazásával energiává alakítják. Az innovációban rejlő lehetőségek kiaknázásával 20 évre elegendő energia állítható elő akár 200 000 család számára. Az összes hulladék kibányászása és újrafelhasználása után a hulladéklerakót fenntartható természetvédelmi területté alakítják át.

A CtC előkészítette a New-Mine Horizont 2020 projektet, amely uniós képzési hálózatot hoz létre a hulladéklerakókban található erőforrások visszanyerési lehetőségeinek vizsgálatára.

Többet kevesebbért

A cél a nyersanyagok, a termékek és a hulladék értékének és felhasználhatóságának maximális kiaknázása. Ez energiamegtakarításhoz vezet, valamint csökkenti az üvegházhatásúgáz-kibocsátást – mindkét célkitűzés uniós prioritás. A körkörös gazdaság tehát támogatja a hulladékkezelés megelőzését, valamint kiemeli a fokozott újrafeldolgozás és újrafelhasználás szükségességét, miközben csökkenti a hulladéklerakók számát és a hulladékégetést.

Az EU kohéziós politikája kulcsfontosságú szerepet játszhat a körkörös gazdaság megvalósításában. A 2014–2020-as

^ Ljubljana regionális hulladékgazdálkodási központja elősegíti az újrafeldolgozást, valamint hozzájárul a hulladékgyűjtés fenntarthatóbbá tételéhez

időszakban jelentős pénzügyi keretösszegeket különítettek el a hulladékgazdálkodás, az innováció, az erőforrás-hatékonyság, a kkv-k versenyképessége és az alacsony szén-dioxid-kibocsátású beruházások támogatására – ezek mindegyike fontos szerepet tölt be a körkörös gazdaság kiépítésében.

A kohéziós politika pénzügyi keretösszegéből összesen mintegy 150 milliárd euró vehető be a fenntartható és környezetbarát gazdaság kialakítása érdekében. Ezeket az erőforrásokat egyéb, a Horizont 2020 kezdeményezés, a LIFE és a COSME programokból származó uniós finanszírozás fogja kiegészíteni. Ezenkívül ezek a nagyberuházások a magánszektor finanszírozását és szakértelmét is magukhoz vonzzák.

Jobb hulladékgazdálkodás

Ezekből az erőforrásokból mintegy 5,5 milliárd eurót juttattak a hulladékgazdálkodás javítására szerte Európában. A cél a hulladékkeletkezés megelőzésére, az újrafelhasználásra és az újrafeldolgozásra épülő hulladékkezelési megoldások kidolgozása. Az EU kevésbé fejlett régióiban levő hulladékkezelési infrastruktúra javítására is különítettek el összegeket. Összeségében ezek a beruházások a tervek szerint évi plusz 5,9 millió tonna hulladék-újrafeldolgozási kapacitást hoznak majd létre.

A meglévő hulladék maximális kihasználása a körkörös gazdaság egyik központi eleme. A kohéziós politika mintegy 2,3 milliárd eurót különített el a környezetbarát termelési folyamatokba

SZLOVÉNIA ELŐMOZDÍTJA A FENNTARTHATÓSÁGOT

Ljubljana, Szlovénia fővárosa rendkívüli kötelezettségvállalást tett a fenntartható hulladékgazdálkodási gyakorlatok tekintetében – ez az erőfeszítés hozzájárult ahhoz, hogy nemrégiben elnyerte az Európai Bizottság „Európa Zöld Fővárosa 2016” díját. Uniós csatlakozása óta a város 59%-kal csökkentette a hulladéklerakókba küldött hulladék mennyiségét, egyúttal pedig beruházott a hulladékkeletkezés-megelőzési és újrafelhasználási stratégiákba. Jelenleg az egy főre jutó hulladékmennyiség 41%-kal alacsonyabb az európai átlagnál. A siker elérésében Ljubljana regionális hulladékgazdálkodási központja kulcsfontosságú szerepet töltött be. A 37 települést ellátó korszerű létesítmény szétválogatja, feldolgozza és kezeli az összes hulladékfajtát, valamint villamos energia és fűtés céljából biogázt állít elő.

történi beruházásra, valamint a kkv-k az irányú támogatására, hogy hatékonyabban használják fel az erőforrásokat. Lehetőség van a tartósabb, könnyen javítható vagy újrafeldolgozható termékek kifejlesztésének támogatására is. Ezenkívül a piacon újrafeldolgozható vagy regenerált anyagokból készült új termékek jelennek meg. Az értéknövelő újrahasznosítás (upcycling) egyre növekvő területén tapasztalható folyamatos innováció is a kohéziós politika támogatását fogja élvezni.

A pénzügyi keretösszeg a vízügyi ágazat előmozdítását is támogatja: erre 2014 és 2020 között 15 milliárd eurót különítettek el a kohéziós politika keretén belül. A beruházások a szennyvízkezelés javítására, valamint a közösségek alternatív vízfelhasználására fordíthatóak, ilyen vízfelhasználási mód például a kezelt szennyvíz használata közparkok öntözéséhez vagy az utcák tisztításához. >

A kutatás és az innováció támogatása

Intelligens szakosodási stratégiáik révén a tagállamok régiói prioritási területeket választottak ki, amelyek segítik őket a körkörös gazdaság irányába történő elmozdulásban. A kutatási és innovációs prioritások az egyes régiók erősségeitől függően változhatnak, de tartalmazhatják a biogazdaság fejlesztését, a kompozit anyagok bevezetése felé történő előrelépést, vagy a termelési folyamatok korszerűsítését azok hatékonyabbá tétele érdekében.

Az Európai Bizottság például az intelligens szakosodási platformon keresztül támogatja a régiókat, amely szakmai tanácsokat nyújt az intelligens szakosodásra irányuló kutatási és innovációs stratégiáik megtervezésében és végrehajtásában. A platform elősegíti a régiók közötti együttműködést a körkörös gazdaság megvalósítása érdekében végzett innovációval kapcsolatban, valamint olyan konkrét területeken is, mint például az ipari korszerűsítés.

Jól meghatározott stratégia

A kohéziós politikai támogatást megszerezni kívánó szervezeteknek bizonyítaniuk kell, hogy rendelkeznek stratégiai megközelítéssel. Ez azt jelenti, hogy a hulladékberuházásoknak igazodniuk kell a hulladékgyaldalkodási tervekhez, az intelligens

szakosodásra irányuló nemzeti és regionális stratégiáknak pedig növelniük kell az innovációba történő beruházásokat.

A Bizottság technikai segítséget nyújthat a tagállamoknak, a régióknak és a városoknak a stratégiák előkészítésében és alkalmazásában. A Bizottság a helyi és regionális hatóságok megerősítését is támogatja annak érdekében, hogy elháruljanak a körkörös gazdaság fejlesztése útjában álló adminisztratív akadályok.

MEGOSZTOTT TUDATOSSÁG

A platformokat és hálózatokat támogató kohéziós politika elősegíti a fenntarthatóbb gazdaság kiépítését. Írországban egy ilyen platform járult hozzá egy kkv hulladékgyaldalkodási gyakorlatának javításához és a beszerzési költségek csökkentéséhez. A SMILE Resource Exchange ingyenes szolgáltatást kínál a vállalkozásoknak, arra ösztönözve őket, hogy különböző termékeket cseréljenek egymás között a költségmegtakarítás, a lerakóba kerülő hulladék mennyiségének csökkentése, valamint új üzleti lehetőségek létrehozása érdekében. Gyakorlatilag bármilyen holmi felajánlható: a művészeti, illetve hobbitévékenységek vagy a gyermekek oktatása során hasznosítható felesleges szövegtől kezdve a feleslegessé vált világítófelszerelésekig, amelyek egyébként a hulladéklerakóban végeznék.

A TENGERI HULLADÉK KEZELÉSE

A RegioStars másik döntőse a Körkörös óceán (Circular Ocean) projekt, amely az Északi Periféria és a sarkvidéki régióban eldobott halászhálók és kötelek alternatív felhasználási lehetőségeit keresi. Ennek érdekében a projektcsapat halászhálóból készült új termékeket vet kísérleti tesztelés alá. A termékek között vasbeton, téglák és cserepek, valamint tetőszigetelés található. A halászhálókat olyan szempontból is vizsgálják, hogy alkalmasak-e a szennyező anyagok vízből történő eltávolítására. Ezek a gyakorlati alkalmazások segítenek az óceánokba kerülő évi 12,7 millió tonna műanyag hulladék csökkentésében, a felesleges termékeket pedig értéknövelő módon hasznosítják újra.

A körkörös gazdaság megfelelő feltételeinek megteremtése érdekében további intézkedésekre lehet szükség. Prioritásként kell kezelni a munkaerő megfelelő képzését és képességfejlesztését, a magánszektor pedig be kell vonni a finanszírozásba, hogy kiegészítse a technológiába, a folyamatokba és az infrastruktúrába tett állami beruházásokat. Különösen a kkv-knak és a szociális vállalkozásoknak van szükségük támogatásra annak érdekében, hogy a körkörös gazdaságban gyarapodhassanak.

A körkörös gazdaság hatásának maximalizálása érdekében lehetőség van határokon átívelő együttműködésre is. A régiók és az iparágak között szinergiákat létrehozó, a tudatosságot növelő és a bevált gyakorlatokat meghonosító uniós finanszírozású projektek például fontos szerepet töltenek be.

Ráadásul mivel a körkörös gazdaság az uniós városfejlesztési menetrend szerves részét képezi, a városok közösen dolgoznak a Bizottsággal és egyéb partnerekkel a hulladékgazdálkodási, erőforrás-hatékonysági és közösségi gazdasági kérdések megoldásán. ■

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

A körkörös gazdaságra vonatkozó uniós cselekvési terv:
eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX:52015DC0614

A körkörös gazdaság kialakítása felé: ec.europa.eu/priorities/jobs-growth-investment/circular-economy/index_en.htm

HATÉKONY ERŐFORRÁS-KEZELÉS

Közép-Európa hat országából nyolc partner fogott össze az erőforrások hatékony felhasználásának előmozdítása érdekében. A Presource-projekt termelési folyamataik optimalizálásában támogatja a kkv-kat, aminek révén csökkentik az általuk előállított hulladék mennyiségét. A csapat egy ún. „EDIT Value”-eszközt fejlesztett ki, amely egy három lépésből álló módszertannal segít a vállalatoknak anyag- és energiafelhasználásuk, valamint termékeik élettartamának elemzésében, és csak ezt követően tesznek javaslatot a megfelelő fejlesztésekre. A Presource társfinanszírozást is biztosít ököinnovációs projektek számára, valamint létrehozott egy kompetenciaplatformot is, amelyen keresztül Európa-szerte megosztja az általa elért eredményeket.

A BIOGAZDASÁG FEJLESZTÉSE

Egy több mint 100 kutatót és tudományos munkatársat magában foglaló kampusz segíti az alacsony népsűrűségű vidéki térségeket az energiától és a nyersanyagoktól való függetlenedésben. Az észak-portugáliai *Bio Centro* új termékeket és technológiákat fejleszt ki, amelyek lendületet adnak a körkörös gazdaságnak. A projekt kiemelkedő regionális projektként a 2016-os RegioStars-díj egyik döntőse.

A kampusz máris rendkívüli sikereket ért el: tevékenysége több mint 20 K+F projektet és hat startupot hozott létre. A *Bio Centro* szakértői több tudományterületet kapcsolnak össze egymással, és számtalan csúcstechnológiai megoldást fejlesztettek ki. Például biofinomító-egységeket hoztak létre, ahol kőolajat helyettesítő anyagokat gyártanak. Egy másik projekt megoldást dolgozott ki egy sajtgyár szennyvizének újrafelhasználására, egy harmadik pedig a biomasszahamu felhasználását vizsgálja a degradálódott talaj minőségének javítása céljából.

A PANORAMA
MAGAZIN ÖRÖMMEL
FOGADJA AZ ÖN
ÍRÁSÁT IS!

A Panorama magazin Személyes tapasztalatok című rovatában helyi, regionális, országos és európai érdekeltek mondják el a véleményüket a megreformált kohéziós politikáról és a 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó terveiket.

A Panorama örömmel fogadja az olvasók saját nyelvén készült írásokat, amelyek közül néhányat következő számainkban megjelentetünk. Az írások beküldési határidejével és a rájuk vonatkozó irányelvekkel kapcsolatban a következő e-mail címen keresztül léphet kapcsolatba velünk.
regio-panorama@ec.europa.eu

AZ UNIÓS STRUKTURÁLIS ALAPOK EREDMÉNYESEK – HA MŰKÖDIK AZ INNOVÁCIÓS RENDSZER!

^ Oulu, Finnország

Finnország 1995-ben lett az Európai Unió tagja, és így hozzáfért a strukturális alapokhoz. Ezeket az alapokat az innovációs rendszerünk hatékonyan használta fel, amelynek központja az Oului Egyetem.

Oulu Finnország második leghátrább régiója. Az 1940-es évekig a mezőgazdaság és az erdészet, illetve az ezeken alapuló iparágak képezték a fő bevételi forrást. A második világháború után erőteljes iparosítás kezdődött: új vízerőműveket építettek, fémipari beruházások történtek a régióban, valamint hatékony erdőkitermelési módszereket fejlesztettek ki. A legjelentősebb lépés az Oului Egyetem 1958-as megalapítása volt. Az egyetem megalapítása óta valóságos sikertörténet a régióban: jelentős szerepet játszott a gazdasági szerkezet diverzifikálásában, a kompetenciaszintek javításában, valamint az innováció inkubátoraként is hangsúlyosan jelen van a térségben.

Oulu IKT-iparának kulcsfontosságú ágazatát a vezeték nélküli adatátviteli rendszerek képezik. A jelenlegi IKT-szint innovációs

rendszere élvonalbelinek számít, és az is marad. A strukturális alapok támogatták az Oului Egyetem, a VTT Technical Research Centre of Finland (Finnországi VTT Technikai Kutatóközpont) és az Oului Alkalmazott Tudományok Egyetem által ezen a területen kezdeményezett előfeltételeket. Az ötödik generációs adattovábbításra összpontosító kutatási környezet a biztosíték arra, hogy vállalkozásaink az IKT-fejlesztések élén maradnak.

Ez a három intézmény nyomtatott mikrochipek termelését lehetővé tevő technológiát dolgozott ki, ezzel pedig teljes mértékben új és innovatív iparágat hozott létre a régióban. Ennek eredményeképpen több induló vállalkozás jött létre. A strukturális alapok által biztosított támogatásnak világos és kézzelfogható eredménye volt.

Oulu régió földrajzi szempontból igen kiterjedt. Oulun, a régió fővárosán kívül is jelentős ipari tevékenység folyik. Az Oului Déli Intézet – az Oului Egyetem egyik tanszéke – nagy szilárdságú fémekkel és ezek fémszerkezetekben történő alkalmazásával kapcsolatos kutatásokat folytat. A projekt arra keresi a választ, hogy használhatóak-e a nagy szilárdságú fémek a műhelyekben és az általuk gyártott termékekben. Ezek a fémek könnyebb fém alkatrészek termelését teszik lehetővé, amely általában nagyobb energiahatékonysággal jár.

A régióban a fakitermelésből származó termékek ipara is viszonylag jelentős. Pudasjärvi városa az Oului Egyetem segítségével egy olyan projektet indított, amely a farönkök modern városokban történő alkalmazhatóságát járja körül. A projekt célja a farönkök felhasználásának bővítése, mivel a fa környezetbarát és megújuló energiaforrás.

A strukturális alapok hatékony felhasználásának kulcsfontosságú eleme a regionális innovációs rendszer. Az Oului Egyetem, az alkalmazott tudományok regionális egyetemei, a VTT Technical Research Centre of Finland, az aktív üzleti

környezet és az önkormányzati fejlesztési szervezetek együttesen teszik ezt lehetővé. A fejlesztési szervezetek hálózata nélkül a strukturális alapok hatékony felhasználása nehéz volna. ■

HEIKKI OJALA

*Regionális fejlesztési vezető,
Oulu régió Tanácsa, Finnország*

AZ ESB-ALAPOK EURÓPAI HOZZÁADOTT ÉRTÉKE PORTUGÁLIÁBAN

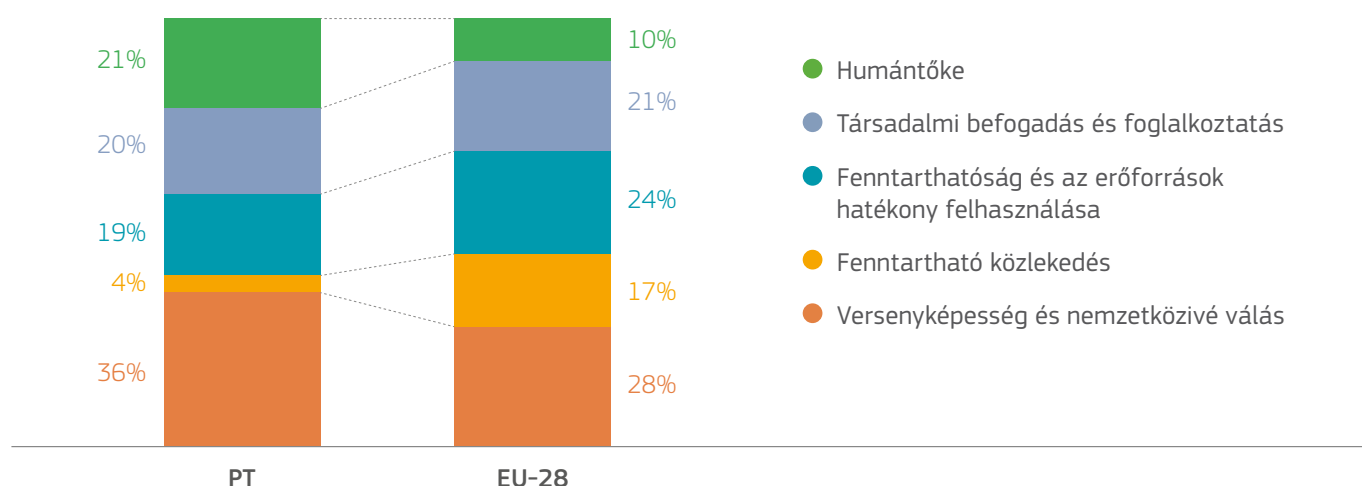
↖ Lisszabon, Portugália

Az európai strukturális és beruházási alapok (esb-alapok) kulcsfontosságú szerepet töltenek be Portugáliában a kutatás, az innováció és a vállalkozó szellem ösztönzésében, valamint a képzési szakadék megszüntetéséhez és a foglalkoztatás fellendítéséhez szükséges készségek kifejlesztésében. A Portugal 2020 elnevezésű portugáliai partnerségi megállapodás a kohéziós politika európai hozzáadott értékével összhangban továbbra is az ország strukturális nehézségeinek leküzdésére fog összpontosítani.

A Lisszaboni Szerződés által bevezetett területi kohéziót követően az EU politikai menetrendjével összhangban a kohéziós politika nagyobb hangsúlyt helyezett a fenntarthatóságra és a területi elemzésre. Ilyen tekintetben az esb-alapok szerepe rendkívül fontos. A közelmúltban lezajlott gazdasági válság új kihívások elé állította a kormányzást, az erőforrások hatékony felhasználását és a szakpolitikák eredményességét, és arra készítette a döntéshozókat, hogy visszatérjenek az uniós szakpolitikák európai hozzáadott értékéhez. ➤

A KOHÉZIÓS POLITIKA PRIORITÁSAI A 2014–2020-AS IDŐSZAKBAN PORTUGÁLIÁBAN AZ EU-28-HOZ KÉPEST

Portugália elsődleges beruházási területei a 2014–2020-as időszakban többek között a következőket ölelik fel: a versenyképesség fellendítése a forgalmazható áruk és szolgáltatások termelésének ösztönzésével, a foglalkoztatás támogatása különösen a fiatalok körében, a készségek és a szakképzettség bővítése, a szegénység csökkentése, a közigazgatás korszerűsítése, valamint az energiahatékonyság és a környezetvédelmi gyakorlatok támogatása.

Ezen belül az aktív népességet érintő innovációk és a szakképzettség létfontosságú szerepet játszanak a Portugália versenyképessége előtt álló akadályok leküzdésében. Az előző finanszírozási időszakokhoz hasonlóan ezek továbbra is elsődleges finanszírozási beavatkozási területek. A 2014–2020-as időszakban a kohéziós alapok 57%-át költötték a versenyképességre (36%) és a humántőkére (21%), az EU-28 37%-ához képest (27% és 10%).

A versenyképesség támogatásához és a munkanélküliség kezeléséhez jobb oktatási és képzési szint, valamint a készségkereslet és a készségkínálat, illetve a kompetenciáknak a munkaerőpiac igényeivel történő összehangolása szükséges. Ebben az értelemben Portugália iskolai lemorzsolódási arányának (2000-ben több mint 40%) csökkentése kiemelt helyen szerepelt az esb-alapok alkalmazása során.

Az uniós források szakképzésre történő fordításával – különösen a hátrányos helyzetű gyermekek esetében a szakképzési útvonalak és a duális képzési lehetőségek elősegítésével, valamint az oktatási infrastruktúrák korszerűsítésével – 2015-ben jelentős, 14%-os csökkenést értek el (EU-28: 11%), mindezt az Európa 2020 stratégia célkitűzéseivel összhangban.

A másik kihívás a kutatás, az innováció és a tudástranszfer ösztönzése, amelyek létfontosságúak a munkahelyteremtésben és a gazdasági érték generálásában. Az európai innovációs eredménytábla 2016-os adatai szerint Portugália az uniós átlag alatt teljesítő „mérsékelt innovátornak” számít, amely

a vállalkozások és a K+F egységek közötti elégtelen koordináció, a szabadalmi bejegyzések alacsony szintje és a készségek gyenge abszorpciójának eredménye. A 2008–2015-ös időszakban azonban javult az ország teljesítménye, és elérte az európai átlagot az „innovátorok”, „nyitott, kiváló és vonzó kutatási rendszerek” és a „pénzügy és támogatás” kategóriákban. Ami a „humántőke” kategóriát illeti, Portugália teljesítménye magasabb az uniós átlagnál, miközben a K+F-re fordított kiadások a GDP 1,3%-ára nőttek 2014-ben (EU-28: 2%).

A strukturális alapok ezen eredmények elérésében kritikus jelentőségűek voltak. A Portugal 2020 program ennek megfelelően fokozottabban összpontosít a K+F támogatását célzó eszközökre, valamint a vállalkozói ágazatba történő tudástranszferre a versenyképesség és a hozzáadott érték növelése érdekében, miközben megerősíti a portugál gazdaság forgalmazhatóság felé történő elmozdulását.

A kohéziós politika folyamatos végrehajtása az innovációba, az oktatásba és a képzésbe történő beruházásokkal az aktív népesség támogatása érdekében bizonyítja a szakpolitika európai hozzáadott értékét Portugália növekedésének és munkahelyteremtésének elősegítésében, támogatva ezzel az egységes piac megerősítését, jelentős visszahatásokat generálva a többi uniós régió és terület gazdaságai számára.

A kohéziós politika alkalmazkodási képessége az uniós területek eltérő igényeihez és potenciáljaihoz (szubszidiaritás és területalapúság), valamint a szakpolitika által képviselt partnerségi elven alapuló többszintű kormányzási modell ezt az uniós politikát az európai integráció egyik leginkább látható képviselőjévé teszi minden terület és az ott élők számára. ■

DUARTE RODRIGUES

A Kohéziós és Fejlesztési Ügynökség Igazgatótanácsának alelnöke, Portugália

FOSTER¹: A FINANSZÍROZÁSI ESZKÖZKÖZ VALÓ HOZZÁFÉRÉS MEGKÖNNYÍTÉSE MINDEN REGIONÁLIS VÁLLALAT SZÁMÁRA

^ Carcassonne, Franciaország

Az uniós kohéziós politika részeként OCCITANIE/ Pyrénées-Méditerranée régió Európában elsőként működik együtt az Európai Beruházási Alappal (EBA) olyan eszközök bővítésén, amelyek minden gazdasági szektorba tartozó minden regionális mikrovállalkozás és kkv számára elérhetőek.

A 2014–2020-as európai strukturális és beruházási alapok javaslatai alapján Languedoc–Roussillon–Midi Pyrénées régió – amely ennek a területnek nyújtott uniós források jelentős részének kezeléséért felel – úgy döntött, hogy vállalja a mikrovállalkozások és kkv-k (kis- és középvállalkozások) számára elérhető finanszírozáshoz történő hozzáférés által jelentett kihívást. Ezt úgy érte el, hogy (regionális és európai) közpénzeket mozgósított a bankok és befektetők magánberuházásainak ösztönzésére, amelyek ezáltal segítettek a regionális vállalatokat fejlesztési projektjeik kidolgozásában és támogatásában.

Az első ilyen típusú, a JEREMIE elnevezésű beruházási alapot 2008-ban használták a régióban, amelynek során 15 millió eurót kaptak a régiótól, és ugyancsak 15 millió eurót az Európai Regionális Fejlesztési Alaptól. A támogatásból 1370 mikro-

kis- és középvállalkozás (15 000 munkahely) részesült, összesen 172 millió eurót generálva, amely 5,8-szoros szorzónak felel meg.

A sikeren felbuzdulva 2015 végén Languedoc–Roussillon–Midi Pyrénées régió az EU-val történő együttműködésben kibővítette a kezdeményezést, amelynek során egy második beavatkozási alapot hoztak létre, amely a FOSTER TPE-PME nevet viseli. Ez 52 millió eurós támogatást jelentett: 20,35 millió euró származik a régiótól, a többi pedig az EU-tól (ERFA: 22,2 millió euró, Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap: 9,45 millió euró). Ezt a projektet is az Európai Beruházási Alappal történő partnerségben valósítják meg.

^ Compufirst, az uniós JEREMIE program kedvezményezettje

¹ FOSTER: FOnDs de SouTien des Entreprises Régionales (Regionális vállalatok támogatási alapja)

A projekt célja mintegy 214 millió euró injektálása kb. 2400 regionális cégbe és projektvezető vállalatba, ily módon a támogatás több vállalkozáshoz eljut, különösen a kevesebb mint 10 alkalmazottat foglalkoztató mikrovállalkozásokhoz, valamint kezdeményezési lehetőségeket teremt a mezőgazdasági, erdészeti és agrár-élelmiszer-ipari vállalkozásoknak. A várakozások szerint a projekt az injektált közpénzek 3–5-szörösét mozgósítja.

A FOSTER TPE-PME programot végrehajtó pénzügyi közvetítőt négy, 2016 júliusában meghirdetett részvételi szándék kifejezésére irányuló felhívást követően választják ki (http://www.eif.org/what_we_do/resources/foster/index.htm). A pályázóknak 2016. szeptember 30-ig van lehetőségük a négy tervezett eszköz valamelyikére történő pályázásra:

- kockázatmegosztási kölcsönök: 3,5 millió euró az innovatív vállalkozások létrehozására és fejlesztésére;
- kockázati és fejlesztési tőkét célzó társberuházások: 15 millió euró értékben a jelentős fejlődési potenciállal rendelkező kkv-k sajáttőke-bevonásának fellendítése érdekében;
- banki garanciák 20 millió euró értékben, különösen a korai fejlődési szakaszban levő vállalkozások és kkv-k esetében, amelyekből rengeteg van a régióban – a kölcsönök értéke kevesebb mint 25 000 euró;
- banki garanciák a mezőgazdasági ágazat végső kedvezményezettjei számára: 15 millió euró. ■

CAROLE DELGA

A franciaországi Languedoc-Roussillon-Midi Pyrénées régió vezetője

STOCKHOLM RÉGIÓ BERUHÁZ A FENNTARTHATÓ VÁROSFEJLESZTÉSBE

^ *Stockholm, Svédország*

Stockholm régió Európa leggyorsabban növekvő nagyvárosi és fővárosi régiója. Az elmúlt évtizedben az ország népessége évente 35 000–40 000 emberrel nőtt.

A növekvő népesség igényeinek kielégítése érdekében Stockholm régióknak évente 16 000 új lakást kell építenie: ezt a kihívást pedig a fenntartható városfejlesztés elősegítésének lehetőségeként fogja fel. Ennek érdekében a régió

a strukturális alapok segítségével zöld, egészséges, intelligens, vonzó és befogadó várost épít.

A régió nemrégiben úgy döntött, hogy két fejlesztési projektbe ruház be összesen 120 millió svéd korona értékben a fenntartható lakásépítés megerősítése érdekében. A két projekt a „Grön BoStad Stockholm” (Zöldövezeti Stockholm) és a „Sverige bygger nytt” (Svédország újat épít) nevet viseli. A két projekt – amelyeket felerészben az Európai Regionális Fejlesztési Alap és az Európai Szociális Alap finanszíroz – a fenntartható városfejlesztés kulcsfontosságú elemeire koncentrálnak.

Stockholm régió célja a környezettechnológiai vállalatok szakértelmének kihasználása, valamint az innováció és a fenntartható növekedés elősegítése. Ezenkívül pedig munkaerő szempontjából kihasználatlan potenciált lát a nemrégiben érkezett bevándorlóknak és a nem svéd állampolgároknak, amely a növekvő építőipari ágazat előnyére válhat.

A Grön BoStad Stockholm projektben többek között a Technológiai Királyi Intézet próbapadokat fejleszt ki a környezettechnológiai vállalatok innovációjához. A projekt célja az új lehetőségek teremtése a fejlesztés számára, valamint az új energiahatékony és karbonszegény technológiák felhasználása Stockholm megye önkormányzatainak építkezési projektjeiben. A projekt bevonja és megerősíti a környezettechnológiai ágazatot, valamint az önkormányzatokat, a kerületi tanácsokat és az ingatlan tulajdonosokat stb., és növeli a tudatosságot ezen a vidéken.

A Sverige bygger nytt projekt keretén belül a svéd állami foglalkoztatási szolgálat, több önkormányzat, kerületi tanács, ipari egyesület és szakszervezet közösen lép fel az álláskeresők szélesebb körű felvétele érdekében, valamint megerősítik a készségek biztosítását és az igényekhez történő igazítását az építőiparban a nemrégiben érkezett bevándorlók és nem svéd állampolgárok kompetenciáinak kihasználásával. Elősegítik az alapvető értékeket, a készségek érvényesítését, a nyelvi támogatást és a munkahelyi környezetben történő tanulást, amelynek következtében jobb párosításokat hoznak létre a munkaerőhiánnyal küzdő építőiparban.

A fejlesztési projektek hangsúlyozzák Stockholm régió azon igényét, hogy az európai strukturális és beruházási alapok koherens stratégiai kezdeményezésekhez járuljanak hozzá. Ezt az erőforrások összefogásával, valamint a vállalkozásokra és a munkaerőre történő összpontosítással érik el oly módon, hogy az alapok és a „stockholmi modell” használatával szinergiákat hoznak létre. Ez a finanszírozás végrehajtásának új modellje.

Ez az új kormányzási modell azt jelenti, hogy a kohéziós politika sokkal szorosabban kapcsolódik az általános regionális növekedési politikához és a régió erőforrásaihoz, továbbá pedig nagyobb interakciót és támogatást tesz lehetővé a regionális szereplők között a koherens stratégiai kezdeményezések létrehozása során, mivel minden fél kezdeményez és felelősséget is vállal az erőfeszítéseikért. Ily módon – bár a strukturális alapok költségvetése európai szinten az egyik legalacsonyabb a régióban – a régió továbbra is képes nagy és fontos projektek elindítására és végrehajtására. ■

JONAS ÖRTQUIST

A Partnerség a Strukturális Alapokért főtitkárságának vezetője, Stockholm megye, Svédország

FOTÓKBAN ELMESÉLVE

Idén júniusban a Fejlesztésért és az európai kohéziós politikáért felelős kormányhivatal Szlovénia-szerte az „EU-s projekt, az én projektem 2016” (EU project, my project 2016) nevű esemény szervezője volt. A *Panorama* magazin a 2004 óta összesen 4,4 milliárd eurós értékben végrehajtott mintegy 5000 projektből mutat most ízelítőt. A „Beruházás a jövőnkbe” jelszó alatt ezek a projektek javítottak az állampolgárok életkörülményein, csökkentették a régiók közötti szakadékot, előmozdították az innovációt és a versenyképességet, hozzájárultak Szlovénia vállalkozási hozzáadott értékének növeléséhez, megóvták a vízkészleteket és a kulturális örökséget, valamint kiaknázták a határokon átívelő vállalkozói potenciált.

08

PANORAMA / 2016. ŐSZ / 58. SZÁM

13

09

14

10

11

12

- 01 A Ljubljanaí Egyetem Biotechnológiai Karának Fatudományi és Fatechnológiai Tanszéke
- 02 A fenntartható turizmus előnyben részesítése a vidéki határ menti régiókban
- 03 Társadalmilag felelős megközelítés támogatása a zöld termékek és szolgáltatások tekintetében
- 04 Innovatív, digitális szimulációs környezet kialakítása
- 05 A Pragersko-Hodoš (Őríhodos) vasútvonal korszerűsítése
- 06 Az ökoszociális mezőgazdasági gyökerek ápolása
- 07 A felújított HOME PLANT kulturális központhoz digitális mozi tartozik
- 08 Energiarehabilitációs program Rajka Hrastnik általános iskolájában
- 09 A CUL ENERGY 4 KIDS projekt fenntartható energiakoncepciókat javasol a játszóterekhez
- 10 Infrastruktúra-beruházás Maribor repülőterén
- 11 A Škofja Loka Poljanska körgyűrű körbeveszi a középkori városrészt
- 12 A biodiverzitás megőrzése a határ menti Kolpa régióban
- 13 Domonkos-rendi kolostor felújítása Ptujban (Potony)
- 14 Új szennyvízkezelő telep szolgáltató ivóvizet a Šaleška-völgyben lakóknak

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

<http://www.eu-skladi.si/sl/aktualno/izbrani-projekti>

SMART REGIONS (intelligens régiók) konferencia

AZ INTELLIGENS SZAKOSODÁSI BERUHÁZÁSOK ÖSZTÖNZÉSE A PRIORITÁSI TERÜLETEKEN AZ EURÓPAI NÖVEKEDÉS ÉRDEKÉBEN

A Crețu biztos és a Regionális Politikai Főigazgatóság szolgálata által SMART REGIONS konferenciát 2016. június 1-jén és 2-án Brüsszelben rendezték meg. A konferencia egy korábbi, mérföldkönek számító esemény, a 2013-ban megrendezett „A régiók mint az új növekedés motorjai az intelligens szakosodás segítségével – a stratégiák összeegyeztetése a közös célok érdekében” konferencia folytatása volt.

Jyrki Katainen, az Európai Bizottság alelnöke, Elżbieta Bieńkowska és Navracsics Tibor biztosok, valamint Walter Deffaa és Robert-Jan Smits főigazgatók az intelligens szakosodás vezető szakértőivel találkoztak az eseményen, amelynek közép-

^ A konferencia során megrendezett kiállításon a régiók bemutathatták RIS3-területeiket, valamint partnereket kereshettek új értékhálózatok közös létrehozására

pontjába az innovatív regionális stratégiákat és az uniós régiók közötti együttműködést, valamint ezek Európa növekedésének és versenyképességének ösztönzése érdekében történő alkalmazási módjait helyezték.

A konferencia céljai:

- ▶ a sikerek és a jelenleg végzett munka bemutatása;
 - ▶ az intelligens szakosodási stratégiák végrehajtásának felgyorsítására szolgáló legjobb módszerek megvitatása, valamint;
 - ▶ a jövőbeli közös munka konkrét támogatása.
- Ezenkívül tematikus intelligens szakosodási platformokat is elindítottak az energia, az agrár-élelmiszeripar és az ipari modernizáció területén.

A program három részből állt:

- ▶ a regionális intelligens szakosodás legújabb fejleményei, szakértőket és gyakorlati eseteket bemutatva a következő helyszínekről: Pomeránia (Lengyelország), Andalúzia (Spanyolország), Provence-Alpes-Côte d'Azur (Franciaország) és Tampere (Finnország);
- ▶ interaktív ülés, amelynek során meghatározták az energia, az agrár-élelmiszeripar és az ipari modernizáció új intelligens szakosodási platformjainak keretében megvalósítható együttműködés konkrét területeit, az e területekre történő társberuházás céljából. Az ötletet

FŐBB SZAKPOLITIKAI ÜZENETEK

1. Jelenleg több mint 120 uniós régióval partnerségben hajtunk végre intelligens szakosodási stratégiákat. Ennek állítjuk szolgálatába a regionális fejlesztés motorjait: a kutatást, az innovációt és ezek kapcsolatát a vállalkozásokkal – mindezt a régiók erősségeire és a közöttük levő együttműködésre alapozva.
2. Az intelligens szakosodási beruházások hozzájárulnak az európai beruházási terv céljainak megvalósításához is. Az európai strukturális és beruházási alapok (esb-alapok) és az Európai Stratégiai Beruházási Alap (ESBA) közösen támogatják az állami és magánberuházásokat ezeken a kiemelt területeken.
3. A tematikus intelligens szakosodási platformok által nyújtott támogatás arra ösztönözi a régiókat, hogy közösen irányítsák az intelligens szakosodás prioritási területeit érintő beruházásaikat. Többek között projektszernakon, a regionális erőfeszítések európai szintre emelését célzó klaszterpartnerségeken, bevált gyakorlatok megosztásán és technikai segítségnyújtáson működnek együtt.

Jyrki Katainen, az Európai Bizottság alelnöke arról beszélt, hogyan tudja Európa minden egyes régiója elérni az intelligens szakosodást és a kiválóságot az intelligens szakosodási stratégiákon keresztül a prioritási területekre történő beruházás segítségével

az uniós régiók egy csoportja által alapított Vanguard Initiative (élkezdemenyezés) adta, amelynek célja világszintű klaszterek és klaszterhálózatok kiépítése, különösen kísérleti projekteken és közös bemutatón keresztül (<http://www.s3vanguardinitiative.eu/>);

- magas szintű szakpolitikai megbeszélés a résztvevők és a biztosok között.

JEGYZE FEL A KÖVETKEZŐ INTELLIGENS SZAKOSODÁSI ESEMÉNYEK IDŐPONTJAIT:

- szeptember 19–20.: Intelligens lét, kék gondolkodásmód (Be Smart, Think Blue) – 2016-os konferencia és üzletemeri találkozó a kék gazdaság iránt érdeklődő régiók számára, Gdańsk (PL);
- szeptember 28–30.: 1. SMARTER-konferencia az intelligens szakosodásról és a területfejlesztésről, Sevilla (ES);
- október 10–13.: A régiók és városok európai hete, Brüsszel (BE);
- november 3–4.: A Duna régióra vonatkozó uniós stratégia éves fóruma: „Innovatív folyamatok – víz, tudás és innováció a Duna régióban”, Pozsony (SK);
- november 8–9.: Az uniós balti-tengeri stratégia éves fóruma: „Egy régió, egy jövő – jövőkép 2030-ra”, Stockholm (SE);
- november 16–17.: Ipari modernizáció – utánkövetési találkozó, Barcelona (ES);
- november 30–december 2.: Európai klaszterkonferencia, Brüsszel (BE);
- 2017: Európát átfogó intelligens szakosodási konferencia.

A konferencia egyik fénypontja a **Jyrki Katainen**, az Európai Bizottság alelnöke által tartott beszéd volt, amelyben hangsúlyozta az intelligens szakosodási stratégiák és az európai beruházási terv közötti kapcsolatot: „A ma elindított tematikus intelligens szakosodási platformok tulajdonképpen olyan beruházási projektcsatornák, amelyek a kapcsolódó intelligens szakosodási területekhez vonzzák a beruházókat, a vállalkozókat és az újítókat.”

Elżbieta Bieńkowska, a belső piacért, valamint az ipar-, a vállalkozás- és a kvv-politikáért felelős biztos indította útjára az ipari modernizáció intelligens szakosodási platformját, amelyet Corina Crețu regionális politikáért felelős biztosal közösen kezdeményeztek. Ez támogatni fogja Európa régióit abban, hogy kapcsolatot teremtsenek az ipari modernizációhoz kapcsolódó területeken – például a kulcsfontos-

ságú alaptermotechnológiákban, a szolgáltatásinnovációban vagy az erőforrás-hatékonyságban – tevékenykedő vállalkozásokkal és kutatói közösségekkel.

Walter Deffaa, a Regionális és Várospolitikai Főigazgatóság vezetője hangsúlyozta, hogy az intelligens stratégiák az EU 21. századi növekedésének kulcsai. Ezek a stratégiák a „vállalkozói felfedezési folyamatot” használják a kutatók, a vállalkozások, a civil társadalom és a közsféra különböző ágai összefogására, hogy közösen tervezzék meg és hajtsák végre, hogyan használhatja ki egy régió vagy egy ország a lehető legjobban a lehetőségeit és a tudását, valamint hogyan tudná innovációs sikereit a kereskedelemben bevezetni.

A résztvevők az intelligens szakosodás nemzetközi tapasztalatait is megvizsgálták két szakértő segítségével: **Charles Sabel** a Columbia Law School (USA) jog- és társadalomtudományi professzora, valamint **Jaime del Castillo**, a latin-amerikai növekedési lehetőségek európai szakértője tartott előadást. Sabel professzor őszinte elemzést nyújtott az intelligens szakosodással kapcsolatos kormányzati kihívásokról, hangsúlyozva a projektek és programok végrehajtása során szükséges észlelő és problémamegoldó nyomon követést, a hibák javítását, valamint a változó környezethez való alkalmazkodást.

A konferencia következtetéseit **Walter Deffaa** és **Robert-Jan Smits** mutatták be. ■

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

Marek Przeor, a Regionális és Várospolitikai Főigazgatóság Intelligens és Fenntartható Növekedés Kompetenciaközpontjának intelligens növekedés csoportvezetője: Marek.Przeor@ec.europa.eu
http://ec.europa.eu/regional_policy/en/conferences/smart-regions/
<http://s3platform.jrc.ec.europa.eu/>

Puglia: növekvő vonzerő

Puglia az öt kevésbé fejlett olasz régió egyike, amely a múltban jelentős finanszírozásban részesült a kohéziós politikai alapokból, és a tervek szerint ez a 2014–2020-as programozási időszakban is folytatódik.

IPARPOLITIKA PUGLIÁBAN UNIÓS FORRÁSOKBÓL

A vállalközi rendszer versenyképességének támogatása létfontosságú a regionális gazdasági fejlődés és az életminőség javítása tekintetében. Különösen fontos a termelési rendszer helyreállása szempontjából, valamint az innovációkat ösztönző beruházási hajlam és az új piacok megnyitása tekintetében, ideértve azokat az integrált beruházásokat is, amelyek ipari kutatáson és a köz- és magánszféra közötti partnerségen alapulnak.

Az eddigi sikeres eredmények további változásokat hoztak, és kiterjesztették az iparpolitika lehetőségeit a 2014–2020-as uniós finanszírozás új ciklusára nézve. Puglia regionális iparpolitikája elsősorban a beruházások ösztönzésére és a hitelhez történő hozzáférés elősegítésére összpontosított.

Egyrészt programszerződéseket és integrált segélyprogramokat vezettek be a turisztikai ágazatban működő mikro- és kisvállalkozásoknak nyújtott kezdeti beruházási támogatások mellett. Egyéb ösztönzők is voltak, például a hátrányos helyzetűek által létrehozott induló mikrovállalkozások, az innovatív vállalkozások (újak és meglévők) támogatása, a helyi média kkv-k által nyújtott beruházási támogatás, valamint a elővárosi, termelési célú beruházások támogatása.

Másrészt a kkv-k támogatását garanciák, viszontgaranciák és társgaranciák formájában aktiválták.

A támogatás a következő célok megvalósításához járult hozzá:

- > több mint 11 000 vállalkozás finanszírozása;
- > több mint 1 milliárd euró állami támogatás;
- > kb. 4 milliárd euró értékű támogatási beruházás;
- > több mint 27 000 operatív munkaegység.

A 2014–2020-as program első évének végrehajtása során (2016 júliusától) az életbe lépett kezdeményezések eredményei a következők voltak:

- > 2056 pályázó kezdeményezés;
- > több mint 1,1 milliárd euró értékű beruházás;
- > több mint 418 millió euró kérvényezett támogatás;
- > több mint 32 000 operatív munkaegység.

Puglia Olaszország egyik legvonzóbb régiója az ipari beruházások tekintetében. Külföldi (német, egyesült államokbeli és indiai) csoportok is nyújtanak be pályázatokat: ezek a programszerződések általános keresleti értékének több mint felét teszik ki. Olasz multinacionális cégek is nyújtanak be ipari projekteket.

Az uniós finanszírozásnak köszönhetően a regionális iparpolitika a humántőke támogatását és a termelési célú települések újraosztályozását célzó beavatkozásoknak is segítséget nyújt.

Puglia régió – régies nevén Apulia – az olasz csizma „sarkán” helyezkedik el 400 kilométer hosszan észak–dél irányban. Valóságos mágnesként vonzza a turistákat, akik tömegesen érkeznek Bari és Brindisi reptereire az olcsó repülőjáratokkal, hogy élvezzék a napot és a tengert, valamint hogy gyönyörködhesenek a természeti szépségekben, a történelmi emlékekben és az építészetben.

A kohéziós politika kulcsfontosságú szerepet tölt be Pugliában. 2015 augusztusában az Európai Bizottság 7,12 milliárd euró operatív programot (OP) fogadott el Puglia számára. Ebből 3,56 milliárd euró az Európai Regionális Fejlesztési Alapból és az Európai Szociális Alapból származik, amelyet nemzeti társfinanszírozás egészít ki. Az olaszországi fő beruházási prioritásokkal összhangban a finanszírozás a következő területekre összpontosít majd:

- a reálgazdaság fellendítése az innovációbarát üzleti környezet, a versenyképesség, a kkv-k, a K+F és a digitális menetrend támogatása révén;
- magas teljesítményű és fenntartható infrastruktúra létrehozása, a természeti erőforrások és a környezet hatékonyabb kezelése, jobb tömegközlekedés, valamint az átmenet a karbonszegény gazdaságra;
- a szociális szolgáltatások és az oktatás javítása a társadalmi befogadás elősegítésével és a szegénység elleni küzdelemmel, az oktatás és képzés átdolgozása oly módon, hogy az jobban megfeleljen a munkaerőpiac kihívásainak, valamint a munkavállalói mobilitás és a munkaerőpiacra való belépés támogatása.

Az operatív program elfogadásakor Corina Crețu regionális politikáért felelős biztos a következőket mondta: „Melegen üdvözlöm ezen ambiciózus program elfogadását. A program nagyléptékű beruházásokat tesz majd lehetővé, amelyek kedvező környezetet teremtenek az innováció és a vállalkozó szellem számára, ezzel több ezer munkahelyet létrehozva. Egyúttal vonzóbbá teszi a régiót, és javít az itt élők életminőségén is.”

EUSAIR

Puglia az adriai- és jón-tengeri régióra vonatkozó uniós stratégiában is részt vesz, amely négy uniós tagállam – köztük

DIRITTI A SCUOLA: KLASSZISOKKAL JOBB LEHETŐSÉGEK

A 2015-ös RegioStars-díjátadó ünnepségen a Diritti a Scuola projekt volt az Inkluzív növekedés: a társadalmi kirekesztés kockázatának kitett emberek társadalmi integrációja kategória díjazottja. Méltatták a projekt megközelítését, amelynek során megelőző lépéseket tett a gyermekek iskolában tartása érdekében. A projekt elsősorban az általános iskolásokra és a középfokú oktatás első két évét befejező tanulókra összpontosított. Kiemelten kezelte a fogyatékossgal élő és a hátrányos helyzetű gyermekeket, és elsősorban a legnagyobb lemorzsolódási aránnyal rendelkező iskolákra fókuszált.

Az oktatás és a szociális gondozás kombinációjával a projekt tanácsadást, oktatási tanácsadást és interkulturális mediációt nyújtott a tanulók és családjaik számára, jelentősen csökkentve a korai iskolaelhagyók számát. Az e célból kialakított segítőszolgálat tanácsadással és információs szolgáltatással segítette a projektiskolákban tanulók kb. egyharmadát (+/- 50 000 diák) és 10 000 családot. A projekt kiemelten támogatta a migráns tanulókat és családjaikat a társadalmi kirekesztettséggel és az integrációval kapcsolatos problémák kezelésében.

TELJES KÖLTSÉG: 140,48 MILLIÓ EURÓ
UNIÓS HOZZÁJÁRULÁS: 75,23 MILLIÓ EURÓ

http://ec.europa.eu/regional_policy/en/projects/italy/tackling-school-drop-out-rates-and-improving-results

Olaszország – és négy nem uniós ország tengeri, parti és szárazföldi területeit köti össze. Ez a régió 70 millió embernek ad otthont, és az EUSAIR kulcsfontosságú Európa földrajzi kontinuitása szempontjából olyan tekintetben, hogy kiaknázhassa a megerősített együttműködés előnyeit többek között a tengergazdaság, a környezet megőrzése, a közlekedési és az energiaágazat megerősítése, valamint a fenntartható turizmus előmozdítása terén (ld. a *Panorama* 57. számát).

Okosan elköltött pénz

Michele Emiliano, Puglia régió közigazgatásának vezetője szerint (az interjút lásd alább) a 2007–2013 közötti kohéziós politikai támogatás lehetővé tette a régió számára a gazdasági visszaesés negatív hatásainak leküzdését, vonzóbbá és versenyképesebbé téve a régiót.

Több ágazatban strukturális beruházásokat hajtottak végre, többek között a környezetvédelem, a városfejlesztés, az üzleti versenyképesség, az oktatás és képzés, az alkalmazott kutatás, az infrastruktúra és a létesítmények, valamint a jóléti és egészségügyi szolgáltatások terén. Több mint 18 000 vállalkozás részesült összesen kb. 4 milliárd eurós támogatásban, amelynek 10%-át kutatásra fordították, a beruházás pedig hozzávetőleg 70 000 új munkahelyet hozott létre.

Az egészségügyi ágazatban több mint 150 projektet finanszíroztak a szakszolgálatok helyi hálózatának javítása érdekében, amely ennek eredményeképpen most már korszerű technológiával rendelkezik. Ami a jóléti intézkedéseket illeti, fontos eredmények születtek a gyermek- és idősgondozás, valamint a gondozásra szoruló embereknek nyújtott szolgáltatások terén.

A környezetvédelem terén több mint 300 talajvédelmi projekt részesült támogatásban, amelyek célja a természeti kockázatok megelőzése és mérséklése volt. A turizmus is fellendült a számos népszerűsítő és fejlesztési projektnek, valamint a mintegy 400, történelmi színházakat, múzeumokat és katedrálisokat megcélzó, a történelmi és kulturális örökség megőrzését és népszerűsítését célzó projektnek köszönhetően.

Az oktatás és képzés terén jelentős javulás tapasztalható az iskolai lemorzsolódási arányok csökkentésében, amely részben a „Diritti a scuola” (Jogok az iskolában) projektnek köszönhető. A projekt 2015-ben RegioStars-díjat nyert az inkluzív növekedés kategóriában (lásd a projektdobozt).

A PUGLIAI ICT LIVING LAB VALÓDI ELŐNYÖKET BIZTOSÍT

A pugliai Living Lab projekt új szakpolitikai megközelítést hozott a gazdasági válság kezelése és a fenntartható fejlődés javítása kérdésében. A projekt egy technológiai innovációs eszköz kidolgozásával lehetővé tette a helyi vállalkozások – különösen a kkv-k – számára, hogy reagálni tudjanak a közszféra igényeire. Az eredmény egy tudásalapú hálózati modell, amely valós körülmények között területspecifikus, nyitott innovációs környezeteket hoz létre. Mivel a szolgáltatásokat és a platformokat a végfelhasználókkal/fogyasztókkal közösen hozzák létre egy mindennapi környezetben, az eredmény közelebb áll az esetleges piaci alkalmazáshoz.

Az ICT Living Lab meghatározott társadalmi igényeket és az erre adott technológiai válaszokat gyűjtötte össze egy erre a célra kialakított online adatbázisban, amelyet „követelménykatalógus” néven tettek közzé. 2015 végére a katalógus több mint 400 követelményt, a „partnerek” katalógusa pedig 200 különböző egységet tartalmazott.

TELJES KÖLTSÉG:
39,79 MILLIÓ EURÓ
UNIÓS HOZZÁJÁRULÁS:
22,17 MILLIÓ EURÓ

<http://livinglabs.regione.puglia.it/>

A foglalkoztatás is fellendült: kb. 600 000 pugliai vett részt képzési kezdeményezésekben. A résztvevők több mint fele 25 éves vagy fiatalabb volt.

Végül pedig a régió 160 önkormányzatában hajtottak végre városrehabilitációs projektet, ezek az önkormányzatok pedig most hozzájárulnak ahhoz, hogy még vonzóbbá tegyék a régiót a turisták számára. ■

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

<http://www.regione.puglia.it/>

Apulia

Apulia

4 050 803 (2013), amely a teljes lakosság 6,8%-át teszi ki.

Munkaerőpiac

2013-ban a lakosság alig 46%-a volt foglalkoztatott az országos 59,8%-os átlaghoz képest (uniós átlag: 68,3%); a munkanélküliség 19,8%-os volt (országos: 12,2%, uniós: 10,8%), a fiatalok (25 év alattiak) munkanélkülisége pedig 49,7%-os volt (országos: 40,0%, uniós: 23,5%).

Gazdaság

A régió a gazdasági fejlődés tekintetében lemaradásban van az országos és az uniós gazdasághoz képest: az egy főre jutó GDP PPS-ben az EU-28 átlagos GDP-jének 66,8%-a, a termelékenység pedig 94,8% volt az olaszországi 110,8%-hoz képest. A fő ágazati indikátorok a nemzeti BHÉ (bruttó hozzáadott érték) %-ában kifejezve a szolgáltatások (26,5), pénzügyi és egyéb tevékenységek (25,7), kereskedelem és szállítás (22,5), ipar (13,4), építőipar (8,1) és mezőgazdaság (3,7).

Intelligens szakosodások

Puglia a legdinamikusabbnak tartott régió Olaszországban, és annak ellenére, hogy a K+F-be történő beruházás a nemzeti átlag alatt van, a regionális hatóságok nemrégiben több kezdeményezést fogadtak el a régió innovációs tevékenységének fellendítése érdekében. Az innovációs politika a termelési célú és technológiai körzetek létrehozására, a kutatási intézmények közötti hálózatépítésre, valamint a humántőke képzésére összpontosít. Emilia-Romagna régióval együtt Puglia volt az első olasz régió, amely intelligens szakosodási stratégiát hajtott végre.

Egyéb kulcsfontosságú területek

Gazdasági értelemben véve Pugliában a mezőgazdaság sokkal fontosabb, mint Olaszország többi részében. A régió vezető szerepet tölt be a búza-, az olívaolaj- és a paradicsomexportban. Az egyetlen fontos állatállományt a juhok alkotják, de a régió saját állítása szerint halászati szempontból az országban a negyedik legjelentősebb. A legnagyobb gyártási szakosodások az élelmiszer-, textil- és fémtermékgyártást ölelik fel. Az ipari ágazat rendkívül fejlett a régió déli részén (Tarantóban acélüzem, Brinidisiben vegyi üzem működik). Az egyéb iparágak között megemlíthető a papírgyártás, a gépipar és az építőipari anyagok gyártása. A szolgáltatási szektor általában gyenge Dél-Olaszországban, a turizmus növekvőben van, különösen a tengerparti területeken.

PUGLIA: NAGY AMBÍCIÓK, ERŐS TÁMOGATÁS

Michele Emiliano, Puglia régió közigazgatásának vezetője betekintést nyújt a Panorama magazinnak a kohéziós politika régióbeli szerepébe.

Hogyan támogatja a kohéziós politika Puglia gazdasági fejlődését, és melyek ön szerint a prioritási területek?

Bár a fent említett adatok kiemelik, hogy a központi uniós fellépések mennyire fontosak a hazai növekedési különbségek csökkentésében, több aspektus arra is rámutat, hogy Európa a jövőjét tekintve jelenleg érzékeny szakaszon megy keresztül. Számos országban jelentős az igény a szorosabb kohézióra és a mindennapi problémákra való odafigyelésre, amelyek nagyobb erőfeszítést várnak el a politikai egyesülés (amely rendkívül fontos téma) és a gazdasági és monetáris unió felé történő elmozdulás tekintetében. Ilyen értelemben a kohéziós politika a múltbeli szerepéhez képest is fontosabb szerepet tölt be.

Amikor a 2020 utáni jövőnkéről beszélünk, nem felejthetjük el azokat a helyi régiókat, ahol nem megfelelő az egyensúly és jelentős hiányosságok vannak, valamint ahol állampolgárok tízmilliói jelentős, tőlük független okok miatt gazdasági, foglalkoztatási és társadalmi szempontból hátrányos körülmények között élnek, amely elsősorban kevesebb növekedési lehetőséget tesz lehetővé a számukra. Ferenc pápa az Európai Parlamentben

tett 2014-es látogatásán hangsúlyozta, hogy Európa egészének le kell küzdenie az állampolgárok intézményekkel szembeni bizalmatlanságát, amelyekre távoli és a lakosság elvárásainak messze nem megfelelő szabályokat hozó szervként tekintenek. Az egyesült Európa gondolatát megihlető eszményt megint a mindennapi tevékenységeink középpontjába kell helyoznunk.

A kohéziónak, a megosztásnak és az állampolgárok véleménye meghallgatásának ismét kiemelten fontos szerepet kell adni, miközben az uniós intézmények formalitásainak a háttérbe kell vonulniuk. A jövőt a reménnyel kellene összekapcsolnunk, kezdve a fiatalabb generációval. Vissza kell nyernünk a bizalmat az egyesült, békés, együttérző, kölcsönösségre alapuló és proaktív Európa építése érdekében. Ezért nem szabad meglepedkezni Robert Schuman, Jean Monnet, Alcide De Gasperi és Altiero Spinelli tetteiről, akik közvetítették számunkra azokat az értékeket, amelyekre új lendülettel és lelkesedéssel kell építkeznünk. Ma Puglia elkötelezetten támogatja az európai eszményeket és az új fejlesztési politikákat a jóléti rendszerekben, a környezetvédelemben és a gazdaságban. A 2014–2020-as

programozási időszak strukturális alapjai segíteni fognak bennünket a régió céljainak elérésében.

Melyek a különböző alapokat és pénzügyi eszközöket integráló új megközelítés előnyei és hátrányai? Hogyan biztosítható a konkrétumok elérése és a komplementaritás?

A zöld gazdaságban rejlő lehetőségek kiaknázása, a munkavállalók és vállalkozók készségeinek javítása, az intelligens képzési és szakosodási stratégiák támogatása – amelyek során elsősorban új munkalehetőségeket hozunk létre a fiatalok számára –, a társadalmi befogadás növelése, valamint az új társadalmi és gazdasági szegénység elleni küzdelem: ezek azok a fő célkitűzések, amelyek egyre integráltabb és a valós szükségletekhez közelebb álló eszközöket igényelnek. A már meglévő képességekre és tapasztalatokra építünk. Ezek Pugliát az uniós forrásokat egyik legjobban kihasználó régiójává tették, és lehetővé teszik a források és a pénzügyi konstrukciók még jobban történő kiaknázását.

Pozitív eredmények születtek a kisebb vállalkozásokba történő beruházási támogatások terén, amelyek során az üzem és a berendezés költségeinek támogatása (közpénzeket felhasználó) garanciahitel partnerségekkel kombinálható a hitelhez történő hozzáférés egyszerűsítése érdekében. További pozitív példaként emelhető ki a termelési

beruházások és a munkavállalók szakképzési terveinek integrációja, a fiataloknak nyújtott vállalkozásindítási segítség (NIDI – Nuove iniziative d’impresa; (Új vállalkozásindítási kezdeményezések)) és a PIN – Pugliesi Innovativi; (Innovatív pugliaiak)), valamint a kisebb vállalkozásoknak nyújtott mikrohitel (az első és az utolsó lehetőséghez a szabaddúsók is hozzáférhetnek).

Kiemelten fontos kérdés az uniós források felhasználása az egyszerűsítés jegyében. Hogyan tudnak ehhez hozzájárulni a régiók?

Főként azzal, hogy jobb tájékoztatást adnak az uniós szabályozásokról. Ha a kedvezményezettek nem ismerik eléggé a folyamatokat, a végrehajtási folyamat és annak időtartama kitolódik, amelynek következményeként ezek nem egyeznek az uniós forrásokat felhasználó kiadások beszámolási időszakaival. Ugyanakkor azonban hangsúlyozni kell, hogy uniós szinten nagyobb erőfeszítésre van szükség a kezeléshez és az ellenőrzéshez kapcsolódó különböző szempontok egyszerűsítése tekintetében. Jelentős haladást értünk el, de még mindig van tennivaló.

Ezenkívül nem szabad megfeledkeznünk arról, hogy az egyszerűsítést az uniós jogszabályok és az egyes tagállamok által elfogadott jogszabályok következetes és integrált megközelítése révén kell elérnünk. Ez rendkívül fontos olyankor, amikor a különböző helyi és nemzeti közigazgatási szervek közbeszerzéssel kapcsolatos irányelveket, illetve engedélyezési eljárásokat ültetnek át a nemzeti jogba. Olaszország például nemrég jóváhagyta az új, egységes szerkezetbe foglalt közbeszerzési eljárásokról szóló törvényt. Reméljük, hogy ez konkrét

segítséget nyújt az eljárások egyszerűsítésében, valamint az állami beruházások végrehajtási idejének csökkentésében, amelyek európai szinten még mindig a leghosszabb időszakok között találhatók.

Milyen eredményekre számít a 2014–2020-as időszak végéig?

A 2014–2020-as programozási időszak célja, hogy Pugliát egyre innovatívabbá, vonzóbbá és fenntarthatóbbá tegye társadalmi, gazdasági és környezetvédelmi szempontból is. Azt szeretnénk, hogy a régió képes legyen a jelentősebb termelési célú beruházások és több turista idevonzására az itt élők és az ide látogatók életszínvonalának javítása révén. Ezenkívül célzott és integrált jóléti szolgáltatásokkal, valamint aktív foglalkoztatási szakpolitikákkal befogadóbbá szeretnénk tenni a régiót a leginkább hátrányos helyzetben levők számára. Ennek érdekében jelentős beruházásokat tervezünk az intelligens képzési és szakosodási stratégiákba, a zöld gazdaság és a tömegközlekedési eszközök javításába, valamint elsősorban a készségfejlesztésbe. Szeretnénk, hogy a régió vonzóbbá váljon a pugliai és a régió kívülről érkező fiatalok számára, mivel a magas életszínvonal

együtt jár a kiváló minőségű egyetemi rendszerrel, valamint a dinamikus és proaktív vállalkozási struktúrával.

Puglia az adriai és a jón-tengeri makrostratégia egyik régiója. Mire számít ilyen tekintetben?

Az adriai és jón-tengeri makrostratégia a többi regionális együttműködési programmal együtt kulcsfontosságú szerepet tölt be az EU-szkepticizmus leküzdésében, kezdve a közös érdekű kérdésekben történő együttműködéssel. A makrorégiók a helyi érdekelt felek preferenciális környezetének számítanak, ahol közvetlenül részt vehetnek a szupraregionális vagy nemzetek feletti szinten őket leginkább érintő döntések meghozatalában. Egyúttal pedig széles mozgásteret biztosítanak a kohézióknak, valamint a függőleges és a vízszintes szubsidiaritási szakpolitikáknak. Az adriai térségnek különösen meg kell erősítenie az integrációs és megosztási folyamatait a környezetvédelem, a gazdaság, az infrastruktúra, valamint a létesítmények és a kultúra kérdéseit illető fontos kérdések tekintetében. A régiók közötti együttműködés hasznos és kedvező Európa számára, mivel bizonyítja, hogy a párbeszéd és a részvétel kultúrája az egyetlen, amely elősegíti a helyi régiók növekedését és fejlődését egy talán egységesebb és az állampolgáraihoz közelebb levő Európában. ■

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

http://ec.europa.eu/regional_policy/en/newsroom/news/2015/08/european-commission-adopts-eur7-billion-operational-programme-for-the-italian-region-of-puglia

De mit tett értünk az EU?

Vajon az uniós támogatás változtat-e azon, hogyan látják az uniós polgárok az Európai Uniót?

Az Egyesült Királyság uniós tagságáról nemrégiben tartott népszavazás eredményei alapján úgy tűnik, hogy nem. Az EU szegényebb régiói közé tartozó cornwalli, valamint nyugat- és dél-walesi régióhoz hasonló területek, amelyek több millió eurós támogatásban részesültek az ERFA és az ESZA forrásaiból, túlnyomórészt a kilépésre szavaztak.

A média és a közvélemény-kutatások szerint ezt a látszólagos paradoxont több tényező magyarázza. A kommunikáció az egyik tényező: a BBC megjegyezte, hogy Cornwallban észrevehetően lenek az uniós finanszírozást jelző feliratok, ráadásul az uniós támogatással kapcsolatos általános tájékozottság is alacsony.¹ Azonban más tényezők is szerepet játszottak a döntésben: az uniós finanszírozás nyújtotta előnyök érzékelését Walesben és máshol felülmúlták a költségvetési hozzájárulás, a szuverenitás, a bevándorlás vagy az Egyesült Királyság és Európa gazdasági helyzete miatti aggodalmak.²

Az új, COHESIFY elnevezésű Horizont 2020 projekt központjában az a kérdés áll, hogy vajon az emberek szerint előremozdította-e az uniós finanszírozás régióink gazdasági fejlődését, és vajon befolyásolja-e a támogatás az EU-val és az európai identitással kapcsolatos álláspontjukat. A kutatás az első olyan mélyreható elemzés, amely az európai identitás, az uniós kohéziós politika és a kommunikáció kölcsönhatásait vizsgálja az EU régióiban. A kutatás a tágabb Horizont 2020 menetrend része, amely azt vizsgálja, hogyan lehetne újból összekapcsolni az uniós polgárokat az EU-val, valamint közös európai identitást kiépíteni az EU legitimitása és az európai integráció megerősítése érdekében.

A közvélemény a válság után

Az Eurobarométer felmérése szerint a 2007–2008-as gazdasági válság utáni években az uniós polgárok között csökkent az európai identitásérzet, de 2010-re ismét a válság előtti szintre emel-

¹ <http://www.bbc.co.uk/news/uk-politics-eu-referendum-36054645>

² <https://www.theguardian.com/uk-news/2016/jun/25/view-wales-town-showered-eu-cash-votes-leave-ebbw-vale>

^ Cornwall, az Egyesült Királyság egyik legszegegyebb régiója jelentős ERFA- és ESZA-támogatásban részesült

kedett. 2015-ben történelmi csúcsot ért el, amikor a polgárok több mint 50%-a saját országával és Európával egyaránt azonosult. Az EU politikai támogatása is javult az elmúlt években, bár a polgárok EU-ba vetett bizalma jóval a válság előtti szinten van, a Brexit EU-ra és a közvéleményre tett hatása pedig csak később derül ki.

Miközben a kohéziós politika az uniós költségvetés jelentős részét teszi ki, és kulcsfontosságú szerepet töltött be a válság hatásainak kezelésében, az uniós polgárok kevesebb mint 50%-a hallott az Európai Regionális Fejlesztési Alapról vagy a Kohéziós Alapról, és csupán ezek ötöde gondolja úgy, hogy a mindennapokban előnye származott az uniós finanszírozású projektekből.

John Bachtler professzor, a 10 uniós partnerből álló COHESIFY konzorciumot vezető Európai Politikai Kutatóközpont (Strathclyde Egyetem) igazgatójának szavaival: „Sok európai gondolja azt, hogy az EU valami távoli dolog. A szakpolitikai döntéseket Brüsszelben hozzák meg, a támogatásokat pedig nemzeti és regionális fővárosokon keresztül osztják ki – az állampolgárok számára nehezen érthető módon. Ha az EU komolyan gondolja a polgáraival való kapcsolatai javítását, sokkal jobban figyelembe kell vennie azt, hogy mit gondolnak az emberek az EU-ról és szakpolitikáiról.”

Kollégája, Dr. Carlos Mendez, a COHESIFY projektmenedzsere hozzátette: „A kutatás során Európa-szerte megkérdezzük a polgároktól, hogy mit gondolnak az EU-ról, valamint az általa az országoknak, régiójuknak vagy városuknak nyújtott pénzügyi támogatásról.”

Kutatásmódszertan

A nyolc európai egyetemből és két kkv-ből álló COHESIFY konzorcium két éven át tartó interdiszciplináris kutatást végez, és különböző kutatásmódszertanokat fog alkalmazni: fókusz-csoportokat, polgárok között végzett reprezentatív felmérést, online felméréseket, a kohéziós politika érdekelt feleivel és kommunikációs szakértőivel készített mélyinterjúkat, politikai manifesztumok tartalomelemzését, valamint a (közösségi) média elemzését. Ezenkívül vizsgálni fogja a tagállamok és az irányító hatóságok jelenlegi kommunikációs stratégiáit és tevékenységeit is.

A kutatást egy, a Regionális és Várospolitikai Főigazgatóság, a Régiók Bizottsága, a Berliini Szabadegyetem és a Club of Venice kommunikációs és politikai szakértőiből álló tanácsadó testület irányítja.

A kohéziós politika és az európai identitás viszonyával kapcsolatos új tudás megszerzésén túl a projekt céljai közé tartozik fontos szakpolitikai ajánlások biztosítása a kohéziós politikáról szóló uniós kommunikáció hatékonyságának és eredményességének javítása érdekében. A kezdeti eredmények 2017 elejére várhatóak, a projekt 2018-ban zárul a végleges jelentésekkel, valamint az uniós kommunikációs szakértők számára készült kézikönyv közzétételével. ■

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

www.cohesify.eu

Európai projektek madártávlatból

Az idei év Európa a régióban kampány részeként 23 ország 3000-nél is több projektje több mint 300 000 látogatónak mutatta be, hogy mire képesek az uniós regionális projektek.

Az egész Unióra kiterjedő széles körű kommunikációs kampány, a Europe In My Region (EIMR) arra ösztönzi a polgárokat, hogy fedezzék fel a lakóhelyük közelében megvalósult uniós finanszírozású projekteket. A nagyközönség számára idén első alkalommal négy különféle kezdeményezés – az Európai Unió Fejlesztések Nyílt Napjai, kincsvadászat, fotópályázat és blogíró kampány – biztosít lehetőséget arra, hogy felfedezzék a projekteket, illetve megosszák képeiket és tapasztalataikat a közösségi médián keresztül. A kampányt a DG REGIO koordinálja és a regionális hatóságokkal együttműködésben szervezi.

Íme, néhány fénykép a több ezer eseményről készültek közül, amelyek 2016 májusa és júniusa között zajlottak szerte Európában.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

http://ec.europa.eu/regional_policy/hu/policy/communication/inform-network/map/

A régióban működő helyi vállalkozások – az uniós támogatású programok kedvezményezettjei – a DIP Sliven (District Information Point, körzeti információs pont) rendezvényén Bulgáriában.

A németországi baden-württembergi EIMR látogatóinak kiváló lehetőségük nyílt arra, hogy elmerüljenek a régiójukban levő uniós finanszírozású projekteken.

A Luxemburgban évente megrendezett Fête de l'Europe (Európa ünnepe) résztvevői különböző tevékenységekben vettek részt, amelyek során mélyebben megismerhették az EU tagállamait, az európai intézményeket és négy, a növekedésre és a foglalkoztatásra összpontosító klasztert; az éghajlatváltozást és az energiauniót; a digitális egységes piacot; valamint az erős globális szereplőként fellépő EU-t.

Alenak Smerkolj szlovén miniszter (hátsó sor, jobbról a második) a szlovéniai Koperben az Európai Unió Fejlesztések Nyílt Napjai keretén belül megrendezett ESZA-támogatású projekt („Fiatal felnőttek oktatása”) résztvevőivel.

A görögországi Thesszália régió változatos interaktív nyilvános eseményeket szervezett azokon a helyszíneken, ahol a városi infrastruktúrához és a kultúrához kapcsolódó uniós támogatású projekteket hajtottak végre.

Európai Unió Fejlesztések Nyílt Napjai a Łódźi vajdaságban, Lengyelország.

Mosolygó arcok a portugáliai Sesimbra önkormányzathoz tartozó Fortaleza de Santiagóban a kincsvadászat után.

A politikai kohézió 2020 utáni biztosítása

Marjorie Jouen, a regionális, vidék- és helyi fejlesztési, területi kohéziós és szociális innovációs uniós szakpolitikák szakértője, valamint a Notre Europe – Jacques Delors Intézet különleges tanácsadója elmondja véleményét az európai kohézió előtt álló útról.

A Brexit emlékeztet arra, hogy az Európai Regionális Fejlesztési Alapot (ERFA) az Egyesült Királyság kérésére hozták létre, miután az ország az Európai Gazdasági Térség tagjává vált. Mi minden történt 1975 óta! Azt gondolom, hogy e hosszú élet titka abban rejlik, hogy a regionális fejlesztési szakpolitikák minden egyes reform esetén képesek átalakulni, kezdve a kohéziós politika által létrehozott reformmal, amelynek idén ünnepeljük a 30. évfordulóját.

Minden programot tulajdonképpen az eszközöknek és a leginkább rászoruló területek jogosultsági feltételeinek spe-

ciális kombinációja jellemez, amelyek az adott időszakban választ próbálnak adni az európai kohéziót érintő aktuális veszélyekre. A kihívás azon problémák előrejelzésében áll, amelyeket több mint öt év múlva kell majd megoldani. Ugyanakkor nem a semmiből kell építkeznünk, hanem a meglévő dolgok javítását a mindenkori struktúrára támaszkodva kell végrehajtani. Az alapelvek – a tagállamok és a régiók felügyelete alatt történő közös irányítás és társfinanszírozás, valamint a többéves és több ágazatra vonatkozó programozás – nem változnak.

Mit kellene megőriznünk a 2014–2020-as programból?

A jelenlegi, különösen a gazdasági válság megoldása iránti igénnyel jellemezhető program létrehozása után két és fél évvel levonhatunk néhány tanulságot. Az öt európai strukturális és beruházási alap közös programja, valamint ezek összehangolása az Európa 2020 stratégia prioritásaival a költségvetési korlátozások időszakában, a nagyobb hatékonyság iránti igényre adott válaszként valósult meg. Szigorúbb ellenőrzéseket és feltételeket vezettek be a beavatkozási eszközök hatékonyságának biztosítása érdekében, az „okosabb költségek” jegyében.

A programmal kapcsolatos másik feltűnő tény a „területi kohézió” célkitűzés-ként történő bevezetése, vagyis az, hogy új eszközök biztosítása révén különös figyelmet fordítottak a régiók közötti és a régió kívüli szintekre (városi, helyi és makrorégiók).

Az Európai Bizottság első jelentését¹ 2015 végén készítette el. A szöveg megjegyzi, hogy a kohéziós politika nem tudta megakadályozni, hogy a válság „elsöpörje” mindazt a haladást, amelyet számos európai régió és tagállam 2000 óta a gazdasági konvergencia terén elért, valamint azt is elismeri, hogy az elégtelen támogatás nem eredményezhet valódi újraelosztási politikákat.

Ezzel szemben pozitívként említeném meg, hogy a pénzüsszegek jellegzetes – egyesek szemében túl merev – kezelése lehetővé tette, hogy egyfajta „párnaként” működjenek, és esetenként áthidalják a nemzeti állami beruházások kudarcát. Az új területfejlesztési eszközök, mint például az integrált területi beruházás, a fenntartható városfejlesztési stratégiák és a közösségvezérelt helyi fejlesztések opcionális igénybevétele azt jelzi, hogy ezek lényegében kísérleti eszközök.

Fabrizio Barca területi alapú szociális menetrendje² szerint a program sikeres abban, hogy a régiók jobban kezelik az esb-alapokat, mivel minden típusú terület számára a közösségvezérelt helyi fejlesztéseket helyezi előtérbe, és felismeri a gazdasági teljesítményhez nem kapcsolódó célkitűzések létezését (pl. az energiarendszer vagy a környezet átalakítását). Ugyanakkor azonban nem történt előrelépés a társadalmi kohézió, pontosabban a foglalkoztatás és a szegénység terén. Nagyon kevés javulás tapasztalható a „jó kormányzás” terén is annak ellenére, hogy az eljárások bonyolultsága csökkent, és az ágazati szakpolitikák területi alapúvá tétele helyett a kohéziós politikát „ágazasították”.

¹ A Bizottság közleménye (2015. december 14.) „A munkahelyteremtést és növekedést támogató beruházások – Az európai strukturális és beruházási alapok hozzájárulásának maximalizálása”, COM(2015) 639 final

² F. Barca: Egy megújult kohéziós politika menetrendje, 2009.

Milyen kihívásokkal kell szembenéznie a kohézióknak 2020 után?

A jelenlegi geopolitikai káoszhoz nem szabadna elvonni a figyelmet a megváltozott EU belső kohéziójának szükségességéről. Ezek az igények nem pusztán szociális jellegűek, szakmai tevékenységhez, jövedelemhez vagy az egységes piaccal járó következményekhez köthetőek, hanem egyre inkább társadalmi jellegűek: azaz az emberek életkorához, kultúrájához, egészségéhez, végzettségéhez stb. kapcsolódnak. A területi dimenzió a békés együttélés hivatkozási pontjaként egyre fontosabbá válik, mivel a társadalmi kohézió mögött álló intézmények és mechanizmusok többségét vagy leépítették (munkahely, iskola, vállalkozások stb.), vagy pedig eltűntek.

Így a kis régiók és területek (városnegyedek vagy vidéki térségek) közötti különbségek nem pusztán a gazdasági verseny és az innovációs profiljuk miatt léteznek, hanem az életkörülmények, a társadalmi

harmónia, valamint demokratikus intézményeik általános állapota miatt is.

Ezenkívül a területek szűkös természeti erőforrásokhoz való egyenlőtlen hozzáférése és az éghajlati változékonyság azt is jelenti, hogy 2025-re döntő szakasz érhető el a területek és a lakosság fokozatos bevonásában az ellenálló képesség biztosítása érdekében.

Következésképpen szükség van a következőkre:

- a pénzüsszegek jelentős részét (kb. 30%-át) nem az egy főre jutó GDP, hanem az európai társadalmi haladás mutatója (European Social Progress Index, EU-SPI) alapján kellene odaítélni;
- felül kell vizsgálni a beruházási prioritásokat oly módon, hogy több prioritást kell felállítani a fiatalok beilleszkedése, a kirekesztés megelőzése, az ellenálló képesség fokozása, az életkörülmények javítása, a részvételi demokrácia és

a szociális innováció, valamint a digitális technológiára épülő kreativitás terén;

- meg kell erősíteni és szilárdítani az integrált területfejlesztési eszközök használatát azok kötelezővé tételével;
- az egyedi célkitűzésnek minősülő jelleg mellett a regionális beruházási programok végrehajtásának módszereként elő kell mozdítani a területi versenyt a városi és vidéki térségek, a tengerparti és hegyvidéki területek, valamint a helyi hatóságok között. ■

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

Notre Europe –
Jacques Delors Institute:
www.delorsinstitute.eu/1-Home.htm

MOOC: tanfolyamok az uniós költségvetésről és finanszírozásról

A Régiók Bizottsága virtuális szabadegyeteme (Massive Open Online Course, MOOC) az első a maga nemében. Célja, hogy megkönnyítse a regionális és helyi hatóságok számára az Európai Unió politikai döntéshozatalában történő eligazodást, külön kiemelve az uniós finanszírozáshoz való hozzáférést és a költségvetési kérdéseket.

Az első, 2015-ös MOOC-tanfolyam általános áttekintést nyújtott az EU intézményi felépítéséről és döntéshozatali eljárásairól, különösen a regionális és helyi ügyekhez kapcsolódóan. Több mint 50 szakértő, köztük helyi politikusok és EP-képviselők, uniós intézmények magas szintű képviselői, valamint egyetemi szakértők osztották meg tudásukat videókon és élő viták során, amelyeket a Régiók Bizottságának brüsszeli székhelyéről internetes közvetítés segítségével követhettek az érdeklődők.

Több mint 70 ország mintegy 8500 résztvevője bizonyította a MOOC azon potenciálját, hogy helyi szinten megerősítse az adminisztratív kapacitást, valamint azt, hogy jelentős az igény uniós ügyekkel kapcsolatos online tanulási lehetőségekre. Következésképpen október 31-e és december 9-e között egy második tanfolyam indul, amely a „későn érkezők” számára a 2017-es év folyamán is hozzáférhető marad.

Az idei tanfolyamot az Európai Beruházási Bank és az Európai Bizottság két Főigazgatósága (Regionális és Várospolitikai, Költségvetési) közösen szervezik.

A virtuális szabadegyetem hat fő témát jár körül – mindegyik téma egy héten át lesz elérhető az interneten, egyenként kb. kétórnyi tanulást igényelve –, az uniós költségvetésre és annak elosztására összpontosítva. A tanfolyam eszközei – ideértve a videókat, az élő vitákat, az adatlapokat és a kvízeket – egyensúlyt teremtenek az uniós finanszírozás elméleti alapjai, az eljárások és az értékelés, valamint a projektterve-

TAKE 2

A második virtuális szabadegyetem célja a 10 000 résztvevő elérése, ideértve a következő csoportokat:

- › a Régiók Bizottsága tagjai, valamint uniós és nem uniós regionális és helyi politikusok;
- › az uniós intézmények, a brüsszeli regionális irodák, egyesületek stb. munkatársai;
- › az uniós pénzügyekkel foglalkozó regionális és helyi önkormányzatok tisztségviselői;
- › nem kormányzati szervezetek munkatársai és az uniós finanszírozás egyéb potenciális kedvezményezettjei;
- › pénzügyi intézmények, pl. (regionális) fejlesztési bankok munkatársai;
- › tanárok, hallgatók és újságírók.

zessel és -vegrehajtással foglalkozó szakértők gyakorlati tanácsai között. A tanfolyam ingyenesen elérhető a fun-mooc.fr oldalon, a résztvevők pedig itt regisztrálhatnak: <https://www.fun-mooc.fr/courses/CoR/114001/session01/about>.

Az **1. modul** bemutatja a régiók és városok szerepét az uniós ügyekben, különös tekintettel a pénzügyekre. A **2. modul** az aktuális uniós költségvetés áttekintését nyújtja, amelyet a költségvetési ciklus, az eredmények, az átláthatóság és a beruházáshoz kapcsolódó tevékenységek bemutatása követ. A **3. modul** részleteiben megvizsgálja az európai strukturális és beruházási alapokat és végrehajtásukat.

Az Európai Stratégiai Beruházási Alapról és az Európai Beruházási Bank egyéb eszközeiről, valamint a bevált gyakorlatokról és a hálózatépítésről a **4. modulban** esik szó. Az uniós programokat, az eljárásokat és a régiókhoz és a városokhoz kapcsolódó ügynökségeket az **5. modul** mutatja be. Végül pedig a **6. modul** megvizsgálja az EU 2014–2020-as költségvetésének félidős értékelését, valamint a 2020 utáni kilátásokat. ■

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

<http://cor.europa.eu/en/events/Pages/CoR-online-MOOC.aspx>

HÍREK [RÖVIDEN]

EPÍROSZ RÉGIÓ ELNYERTE A BEVÁLT GYAKORLATOK DÍJÁT AZ ÁLLAMPOLGÁROK TÁJÉKOZTATÁSÁÉRT

A közsféra projektjei számára 2015-ben az Európai Közigazgatási Intézet által szervezett versenyen egy igen dicséretes görögországi projekt kiválóan szerepelt. A verseny célja a leginnovatívabb és legeredményesebb tevékenységek kiemelése, amelyek európai és nemzetközi szinten is példaként szolgálhatnak más országok számára. Epírosz Görögország egyik legszegényebb régiójaként online „állampolgári tájékoztatót” dolgozott ki, amely rendkívül hasznos eszköznek bizonyult az állampolgárok és vállalkozások számára, időt és pénzt takarítva meg. A projekt hozzájárul a sorokra várakozó tömegek csökkentéséhez, így a köztisztviselők

termelékenységére is növekedni fog. Egyúttal növeli az átláthatóságot és a közszolgáltatásba vetett bizalmat.

A projektet 64, összesen 36 európai ország és intézmény által a „bevált gyakorlatok” kategóriában benyújtott projekt közül választották ki. Fontos kiemelni, hogy az epíroszi állampolgári tájékoztató eszközt kizárólag köztisztviselők hozták létre ingyenes, nyílt forráskódú szoftverek segítségével, ezzel nullára csökkentve a végrehajtás, a tárhely és a karbantartás összköltségét! Az ötlet Epírosz regionális kormányzóhelyettesétől, Tatiana Kalogiannitól származik, akinek a támogatása létfontosságú volt a projekt sikerében. ■

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

<http://www.politis.gov.gr>

A REGIONÁLIS ÉS VÁROSPOLITIKAI FŐIGAZGATÓSÁG ÚJ VEZETŐJE

Az Európai Bizottság Marc Lemaître személyében új vezetőt nevezett ki a Regionális és Várospolitikai Főigazgatóság (DG REGIO) élére. Marc Lemaître szeptember 1-jén kezdte mandátumát, elődje Walter Deffaa volt.

Marc Lemaître 20 éves tapasztalattal rendelkezik az európai ügyek terén, mélyrehatóan ismeri az Európai Bizottságot és Luxemburg diplomáciai szolgálatát is. 1996 és 2006 között Luxemburg Európai Unió melletti Állandó Képviselétén költségvetési, kereskedelmi és általános ügyekkel foglalkozott, ideértve a 2007–2013-as időszak többéves pénzügyi keretének előkészítési és tárgyalási szakaszát.

2007-ben lett a Bizottság tagja, először Danuta Hübner, majd utódja, Paweł Samecki regionális politikai biztosok kabinetfőnökeként. 2010 és 2013 között Janusz Lewandowski költségvetési biztos kabinetfőnöke volt. Ebben az időszakban készítették elő és állapodtak meg a jelenlegi (2014–2020-as) többéves pénzügyi keretről. 2013 óta a közel 600 fős

↖ Epírosz regionális kormányzóhelyettese, Tatiana Kalogianni (középen) a díjátadó ünnepségen

személyzettel rendelkező Személyi Juttatásokat Kezelő és Kifizető Hivatal vezetője.

ÚJ FUNKCIÓK A NYÍLT HOZZÁFÉRÉSŰ ADATPORTÁLON

Az európai strukturális és beruházási alapok nyílt hozzáférésű adatportálján új adatok és funkciók találhatók. A felhasználók most a 2014–2020-as időszak mind az 533 esb-programját megtekinthetik (az egyes országok lapjain keresztül), ideértve a finanszírozást és a várt eredményeket a közös indikátorok alapján (ahol ezek elérhetőek). A frissített pénzügyi adathalmaz a 2016 júliusában elfogadott programokat jeleníti meg, valamint az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz (IPA) keretén belül működő határokon átívelő együttműködési programok is megtekinthetők. A felhasználóknak lehetőségük nyílik a finanszírozás

tematikus lebontásban történő megtekintésére is, ezt teljes költségként vagy a nemzeti elosztás százalékaként tehetik meg.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/official/reports/cohesion6/cp_data.png

JÓ EREDMÉNYEK AZ INNOVÁCIÓBAN

Az Európai Bizottság közzétette az európai innovációs eredménytábla, a regionális innovációs eredménytábla és az InnoBarométer 2016-os eredményeit. A fő megállapítások között megemlíthetjük, hogy az uniós innováció kezd felzárkózni Japánhoz és az Egyesült Államokhoz, az innovációs vezető ismét Svédország, és Lettország a leggyorsabban növekedő innovátor.

A mérsékelt innovatív országokban is találunk regionális innovatív központokat, ilyenek például Piemonte és Friuli-Venezia Giulia Olaszországban, País Vasco Spanyolországban, valamint a pozsonyi kerület Szlovákiában. Általánosságban elmondható, hogy az innovációs vezetővé válás kulcsfontosságú motorja a **kiegyensúlyozott innovációs rendszer** bevezetése, amely megfelelő szinten ötvözi az állami és magánberuházásokat, a vállalatok közötti és a tudományos világgal való hatékony innovációs partnerségeket, valamint az erős oktatási alapokat és a kiváló kutatást. A várakozások szerint az elkövetkezendő két évben az EU innovációs teljesítménye javulni fog. A vállalatok többsége szeretné megőrizni vagy növelni az innovációba történő beruházásait a következő évben. Legnagyobb valószínűséggel a romániai, máltai és írországi vállalkozások fogják növelni innovációs beruházásaikat.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

<http://ec.europa.eu/growth/industry/innovation/facts-figures/scoreboards/>

PROJEKTEK

A MAFFIÁTÓL ELKOBZOTT INGATLANBÓL A FIATALOK PROFITÁLNAK

**EURÓPAI UNIÓ:
227 900 EURÓ**

**RULÍROZÓ ALAP:
(NEMZETI TÁRSFINANSZÍROZÁS)
107 500 EURÓ**

**RULÍROZÓ ALAP:
(KOHÉZIÓS AKCIÓTERV)
194 700 EURÓ**

A 6000 lakosú Balestrate városka a szicíliai Palermo tartományban található, amelyben egy, a hatóságok által a maffiától elkobzott ingatlan ezentúl ifjúsági központként működik.

Az épületet 2009-ben egy helyi maffiózótól kobozták el, és Balestrate önkormányzat tulajdonába került. A nemzeti „Operatív program a biztonságért” keretén belül 530 000 eurót költöttek a felújítására azzal a céllal, hogy a városban élő fiatalok első ifjúsági központjává alakítsák át.

Balestrate önkormányzata a központ vezetésére 2015 decemberében írt ki pályázatot. A nyertes ajánlatot hat helyi, nonprofit szervezetből álló közös vállalkozás nyerte el, amelyek egyetlen hálózatban egyesültek annak érdekében, hogy a város történetében a legnagyobb ifjúsági részvételi projektet valósítsák meg.

A maffiától elkobzott épület ifjúsági központtá alakítása rendkívüli szimbolikus jelentőséggel bír abban a térségben, ahol a maffia továbbra is hangsúlyosan jelen van. Az olasz államigazgatás elkobozza a maffiától az épületeit, és visszaadja őket a civil társadalomnak, különösen a fiataloknak.

Ennek eredményeképpen a központban a törvénytisztelet kultúrájának előmozdítását és terjesztését célzó tevékenységek folynak majd, növelve a fiatalok tudatosságát a jogszerűség, az egyenlőség, a tisztelet és a demokrácia tekintetében, segítve őket abban, hogy a jó úton maradjanak. Ezt olyan elkötelezett emberek megnyilatkozásaival és ezen megnyilatkozások terjesztésével kívánják elérni, akik életüket veszítették a maffia elleni küzdelemben.

A központ kulturális kezdeményezéseknek ad helyet, amelyek a jogszerűséget, valamint a maffia, a zsarolás és az uzsora elleni küzdelmet helyezik a középpontba, ezenkívül pedig önkéntes táborok népszerűsítését is tervezik a maffia ellen fellépni kívánó fiatalok számára.

Napirenden a kultúra

A központban művészeti, színházi és zenei workshopokat is szerveznek a projektet irányító hat szervezet szakmai készségeinek teljes mértékű kihasználása érdekében. A központban állampolgársági tanfolyamokat, valamint tanulmányi motivációs és mentorálási szemináriumokat szerveznek az iskolai lemorzsolódás megelőzése érdekében – a szervezők meggyőződése, hogy a maffia elleni harc a kultúrával és az oktatással kezdődik.

„Európai laboratóriumot” (Laboratorio Europa) hoznak létre a fiatalokat érintő uniós programok (Erasmus+, Európa a polgárokért, Kreatív Európa és az ifjúsági garancia) által nyújtott lehetőségek népszerűsítésére.

A központ így konkrét és szimbolikus helyszínként működik majd, ahol a törvénytisztelet kultúrájának kialakítása és terjesztése folyik a biztonság érzésének megerősítése érdekében, hogy a régió jobb lakóhellyé váljon. A központ az állampolgárok – elsősorban a fiatalok – tudatosságának és a részvétel szabadságának terjesztését a középpontba helyező projektötletek otthona lesz.

Végül pedig az EU jelenlétét is jelképezi a messzi Dél-Olaszországban a jóvátétel és a növekedés szimbólumaként az uniós intézmények által nyújtott lehetőségeknek köszönhetően. ■

PROJEKTEK

A KKV-K SZAKÉRTELME A FENNTARTHATÓ JÁRMŰ-HELYREÁLLÍTÁSBAN

**TELJES FINANSZÍROZÁS:
EUR 3 605 900 EURÓ**

**UNIÓS TÁMOGATÁS:
EUR 1 000 000 EURÓ**

Hans Visser, a Mobiel Erfgoed Centrum projektkoordinátora beszél a Panorama magazinnak arról, hogyan segítik a kkv-kat abban, hogy a használt hajók, légi járművek, autók és vonatok helyreállítási folyamatát életképes ágazattá alakítsák át.

Akis- és középvállalkozások (kkv-k) gyakran nem rendelkeznek elégséges szakértelemmel a tudásuk legjobb alkalmazása és az ötleteik kereskedelembé történő bevezetése tekintetében. A Mobiel Erfgoed Centrum (MEC) projekt eszközökkel és erőforrásokkal támogatta a tulajdonosokat és a kulturális örökséggel foglalkozó szervezeteket különböző járművek fenntartható helyreállításában és

megőrzésében, ezzel pedig kulcsfontosságú szerepet töltött be abban, hogy a vállalkozások megvalósíthassák kereskedelmi potenciáljukat.

A projekt egy valorizációs tudásportált hozott létre, ahol a kkv-k segítséget találhatnak prototípusaik teszteléséhez, vagy pedig partnerségekbe társulhatnak. A vállalkozókat, oktatási intézményeket és tesztelési létesítményeket összekapcsoló nyitott innovációs környezet jött létre, amely fel fogja gyorsítani az új szolgáltatások és termékek piaci bevezetését.

Panorama: Mi adta meg a projekt indító lökését?

Hans Visser: A vállalatok igényeinek kielégítése volt a projekt fő motorja. Ezenkívül kiváló lehetőséget láttunk arra, hogy a részt vevő múzeumokban őrzött egyes járművek prototípusait tesztelhesük. Így magas szintű, de olcsó gyártási laboratóriumi környezetet teremthetünk a kkv-k innovációjához.

Ki vezette a projektet?

A Mobiel Erfgoed Centrum független alapítvány, amely az üzleti világ, az egyetemek, egyéb oktatási szervezetek (szakképzési intézmények) és a kormány támogatását élvezi. A MEC alapítvány célja mindazon tudás, szakértelem és készség összefogása és átadása, amely a mozgó

kulturális örökségi tárgyak karbantartásához, kezeléséhez és működtetéséhez kapcsolódik, és ennek átadása a hollandiai vállalkozásoknak, egyéneknek, oktatási intézményeknek és fiataloknak.

Mennyire volt jelentős a kkv-k részvétele?

Az alapítvány közvetlenül a kkv-kkal működött együtt, segítette őket az adminisztratív terhek csökkentésében, valamint az új innovatív tudás és technikák kifejlesztésében. A MEC projektben a régió több kiemelkedően fontos gazdasági szereplője is részt vett, többek között a vegyipari, az energia-, a tengeri és a szállítási ágazatból.

Hogyan jutottak hozzá a finanszírozáshoz, és hogyan kezelték a pénzügyi keretösszeget?

Az ERFA-pályázat előtt a koordinátornak Rotterdam városa társfinanszírozást nyújtott a projekt teljes időtartamára. Ez már a projekt kezdetén biztonságot adott, valamint pufferként működött az induló költségek, különösen a titkárság felállítási költségeinek finanszírozása során. Az uniós finanszírozást a vállalkozások és szakképzési intézmények lelkes részvételének köszönhetjük. A keretösszeget egy külön e célra létrehozott, a kkv-k európai projektekben történő részvételét kezelő és támogató együttműködési alapítvány kezelte.

Milyen volt a viszony az irányító hatóságokkal?

Rendszeres volt a kapcsolattartás a Kanssen voor West szervezettel – különösen a lényeges és pénzügyi projektmódosítások kapcsán –, ők pedig mindig a lehető leggyorsabb feldolgozási és kifizetési módot választották. Az általuk elvégzett könyvizsgálatot szakértelemmel és elkötelezetten végezték, ez pedig hozzásegített minket ahhoz, hogy mi is jobban kezeljük a pénzügyi nyilvántartásunkat. A pénzügyi jelentés elkészítésével a titkárságnak rengeteg munkája volt, de a hozzájárulásuk jelentősen csökkentette kkv-partnereink adminisztratív terheit.

Hogyan fejlődött a partnerség a projekt során?

A projektben minden partner (több mint 100 résztvevő) lelkes együttműködőként vett részt. Ráadásul sokan döntöttek úgy, hogy a projekt lezárultával is folytatják az együttműködést az újonnan kidolgozott technológiák (napelemes technológia, 3D-s nyomtatás, kompozit anyagok és IKT-eszközök) további fejlesztése érdekében.

Melyek voltak a legfőbb kihívások?

Az első kihívás a helyreállítási, az elektromos, a vas-/acél- és a fafeldolgozó iparban levő új üzleti lehetőségek ösztönzése

volt. Ezután meg kellett találnunk az innovatív multimédiás technikák használatának megfelelő módját ahhoz, hogy rögzítsük a szükséges tudást és a készségeket. Végül pedig terjesztenünk kellett a mozgó kulturális örökségi tárgyak helyreállításához, kezeléséhez és működtetéséhez szükséges tudást és készségeket.

Megnevezne három vagy négy mérőföldkőnek számító pillanatot?

A dolgok adminisztratív szinten történő működtetése rendkívül nehéz volt, bár minden a helyére került az előrehaladási jelentés befejezésével. Több konferenciát szerveztünk, és részt vettünk az InterClassics vásáron, ahol népszerűsítettük eredményeinket. Ezek az események új betekintést adtak a tudás- és készségtranszferbe, ami rendkívül fontos a kkv-k és a kutatási/oktatási intézmények közötti szociális innovációs lánc megerősítésében.

Kik a MEC fő kedvezményezettjei?

Egyértelműen a résztvevő kkv-k, ha a különböző járművek helyreállítására irányuló új innovatív termékekre és eljárásokra gondolunk. A projekt eredményeképpen egyelőre 92 teljes munkaidős munkahely jött létre, ezenkívül pedig a szakképzési intézmények számára is számos előnnyel járt. A portál könnyű és közvetlen hozzáférést biztosít a legfontosabb projekteredményekhez, különösen a tiszta mobilitásban és karbantartásban részt vevő kkv-k és szakképzési intézmények számára.

Milyen fenntartható eredményekkel zárult a projekt?

Reméljük, hogy a megszerzett és megosztott tudásanyag és a készségek hozzájárulnak a tisztább Rotterdamhoz és a dél-hollandiai Zuid-Holland tartomány egészéhez. A MEC projekt ösztönözni fogja a fenntartható mobilitást a villamosítás és a járművek napenergiával

történő működésének átalakítása révén, ez pedig javítja a levegő minőségén, valamint csökkenti a zajszennyezést. Úgy gondoljuk, hogy az eredményeink igazolják az autentikus kézművesség innovatív technikákkal és tiszta mobilitási koncepcióval történő kombinációja által nyújtott lehetőségeket.

Hogyan lehetne ezt a megközelítést alkalmazni hasonló projektekre?

A MEC alapítvány már részt vesz egy, az ERFA által finanszírozott új projektben, amely új és fenntartható megoldásokat keres a régi járművek által kibocsátott nagyfokú szennyezés csökkentésére a villamosítás és az üzemanyagcellák használatával.

Milyen tanulságokat vont le a jövőre nézve?

Az egyik fontos dolog, hogy megtanultuk, hogy minden projektkoncepciót a részt vevő vállalatok igényei szerint kell kialakítani. Csak ilyen esetben lehet fenntartható üzleti tervet kidolgozni a fejlesztendő innovatív termékek, rendszerek vagy folyamatok számára. Ez volt a projektünk kiindulópontja, és úgy gondoljuk, hogy az uniós finanszírozásra pályázó projektek mindegyikének ezt kellene szem előtt tartania. ■

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

<http://www.mobielerfgoedcentrum.nl/>

PROJEKTEK

DIGITALIZÁLJÁK A GÖRÖG EGÉSZSÉGÜGYI RENDSZERT

TELJES KÖLTSÉG:
13 937 100 EURÓ

UNIÓS HOZZÁJÁRULÁS:
13 937 100 EURÓ

Az e-recept projekt korszerűsíti a görög egészségügyi rendszert, amelynek során a kézzel írt receptek gyakorlatát digitális platformra cserélik.

Az e-recept projekt 2015 végén zárult, és jelenleg a legfontosabb működő e-kormányzati alkalmazás az országban. Az Európai Regionális Fejlesztési Alaptól – pontosabban a „Digitális konvergencia” operatív programtól – kapott támogatás segítségével az elektronikus egészségügyi alkalmazást az IDIKA SA – a szociális biztonsági szolgáltatások e-kormányzati központja – telepítette és kezeli. A páciensek biztonságára, az ellátás minőségének javítására, valamint az erőforrások jobb kihasználására hangsúlyt fektető rendszer célja egy EU-kompatibilis, nyitott moduláris e-receptírási környezet kialakítása, amely átjárhatóságot biztosít a többi nemzeti elektronikus egészségügyi alkalmazáshoz és harmadik felekhez tartozó információs rendszerekhez.

A digitális szociális szolgáltatás egy teljes mértékben integrált e-receptírási platform segítségével összeköti és működteti a teljes ország nemzeti társadalombiztosítási alapjait. Ily módon a projekt hozzájárul az átláthatósághoz, valamint pontos statisztikai adatok nyújtásával támogatja a döntéshozatalt. Ezenkívül a projekt célkitűzései szorosan kapcsolódnak a görög egészségügyi politika (2014–2020) céljaihoz, amelynek prioritásai között az elsődleges egészségügyi ellátás, a pénzügyi erőforrások összevonása, új vezetési és adminisztratív módszerek bevezetése, költségghatékony nyomon követési mechanizmusok alkalmazása, valamint az erőforrások jobb elosztását célzó szakpolitikák kifejlesztése szerepel.

A célnak megfelelően

A platform fő funkciója a receptek és a laboratóriumi küldőpapírok létrehozása a nyomon követési kérelmekről kezdve a kedvezményezettek kifizetéséig. A receptet felíró orvos által létrehozott

e-recepteket a rendszer a gyógyszertárak és diagnosztikai központok számára hozzáférhetővé tett nemzeti adatbázisban tárolja. Az adatbázisban található adatokat az egészségbiztosítási szervezetek, az egészségügyi minisztérium és a felügyelő hatóságok számára biztonságos hozzáférés révén tették elérhetővé. Ehhez hasonlóan a nemzeti társadalombiztosítási alapokon keresztül történő tranzakciókat a kiindulóponttól a folyamat végéig nyomon követik és kezelik, ideértve az orvosi rendelőben folyó vizsgálatokat és az elektronikus orvosi küldőpapírokat.

Ami a pácienseket illeti, az elektronikus orvosi rendelvény felváltja a gyakran olvashatatlan kéziratos recepteket, megkönnyítve a receptek megújítását, egyúttal pedig minimalizálva az orvosi utasítások félreértelmezésének kockázatát. A 2015-ös adatokból látható, hogy havonta mintegy 3 millió páciens élvezte az új receptírási szolgáltatás előnyeit.

A rendszer ráadásul csökkenti a recept egészségbiztosítási fedezetével kapcsolatos bonyodalmakat is, leegyszerűsítve a teljes folyamatot, valamint biztosítva a páciensadatok naprakész voltát.

Ezenkívül az új digitális szolgáltatás világos áttekintést nyújt az orvosnak a páciens kórtörténetéről, valamint jobban összehangolja az orvosi iránymutatásokat és a gyógyszertári gyakorlatot. Az e-receptírási rendszer pozitív fogadtatása megjelenik a statisztikákban is, amelyből látható, hogy bár nemrégiben vezették be, az országban létrehozott receptek 98%-át már ennek segítségével hozzák létre.

Végül, de nem utolsósorban pedig a projekt keretén belül egy elektronikus egészségügyi csomagot is végrehajtanak, amely az eszközök és szolgáltatások széles skáláját foglalja magába, és a már sikeres e-receptírási rendszert nemzeti szinten frissítette.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

<http://www.e-prescription.gr>

PROJEKTEK

A MEZŐGAZDASÁG ÉS A KÖRNYEZETVÉDELEM KIEGYENSÚLYOZÁSA A BALTIKUMBAN

**TELJES KÖLTSÉG:
6 603 200 EURÓ**

**UNIÓS BERUHÁZÁS:
4 351 700 EURÓ**

A Baltic COMPASS elnevezésű projekt a mezőgazdaság és a környezetvédelem területén dolgozó regionális érdekelt feleket fogta össze a Balti-tenger és vízgyűjtő területének tápanyag-feldúsítása (más néven: eutrofizáció) elleni fellépésben.

A projekt fő érdekelt felei közé tartoztak a kormányzati hatóságok, a szakértői intézetek, a gazdálkodókat tömörítő szervezetek, valamint a vállalatok. Együtt hatékonyabb mezőgazdasági-környezetvédelmi szakpolitikákat vezettek be, megosztották egymással innovációikat és bevált gyakorlataikat, tudományos forgatókönyveket hoztak létre, valamint környezettechnológiákba ruháztak be az eutrofizáció problémájának kezelése érdekében.

A projekt hozzájárult a különböző érdekelt felek igazgatási kapacitása közötti különbségek kiegyenlítéséhez is, legfőképpen pedig ahhoz, hogy kölcsönös bizalom épüljön ki a környezetvédelmi és a mezőgazdasági ágazat szereplői között.

A Baltic COMPASS a Balti-tenger partját szegélyező nyolc ország és Belarusz összesen 22 partnerét fogta össze. A projekt legalább öt – ezekből néhány állandó – új munkahelyet teremtett az EU Európai Regionális Fejlesztési Alapjának (ERFA) „Balti-tengeri régió” elnevezésű 2007–2013-as operatív programjának köszönhetően.

Mindenki nyertes

„A Baltic COMPASS támogatta a balti-tengeri régió mezőgazdasági ágazatát abban, hogy előállíthassa a régió 90 millió lakosának szükséges napi élelmiszert, miközben megőrizte a Balti-tengert. Ha a projekt során javasolt intézkedéseket az egész régióban sikeresen végrehajtják, ez jelentős pozitív hatást gyakorol majd a Balti-tengerre” – mondta Ola Palm, a Svéd Mezőgazdasági és Környezetmérnöki Intézet (JTI) munkatársa.

Hosszabb távon a kezdeményezés eredményei közé sorolják az eutrofizáció csökkentésére irányuló új stratégiák kidolgozását, a mezőgazdasági és környezetvédelmi érdekek közötti szorosabb kapcsolat kialakítását, valamint a költséghatékonyabb szakpolitikai intézkedések bevezetését.

A remények szerint a régiótól keletre és nyugatra levő országok az EU balti-tengeri stratégiájával összhangban levő integrált megközelítést alkalmazzák. Ezenkívül az érdekelt felek egyedi tudásuk és tapasztalataik kombinálásával és terjesztésével régiószerte előkészítették az utat a jobb mezőgazdasági és környezetvédelmi tudatosság felé. Ez a mezőgazdaság és a környezetvédelem számára egyaránt nyereséges megoldásokat eredményez a mezőgazdasági ágazat versenyképességének gyengítése nélkül.

A projekt két másik agrár-környezetvédelmi projekttel működött szorosan együtt, ezek a következők: Baltic Deal és Baltic Manure. Az együttműködés egyik legjobban látható eredménye a „Zöldebb mezőgazdaság a kékebb Balti-tengerért” konferencia, amelyet az érdekelt felek 2010 óta tartanak meg, és amely az agrár-környezetvédelmi érdekelt feleknek megszervezett legfontosabb eseményévé nőtte ki magát a régióban. ■

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

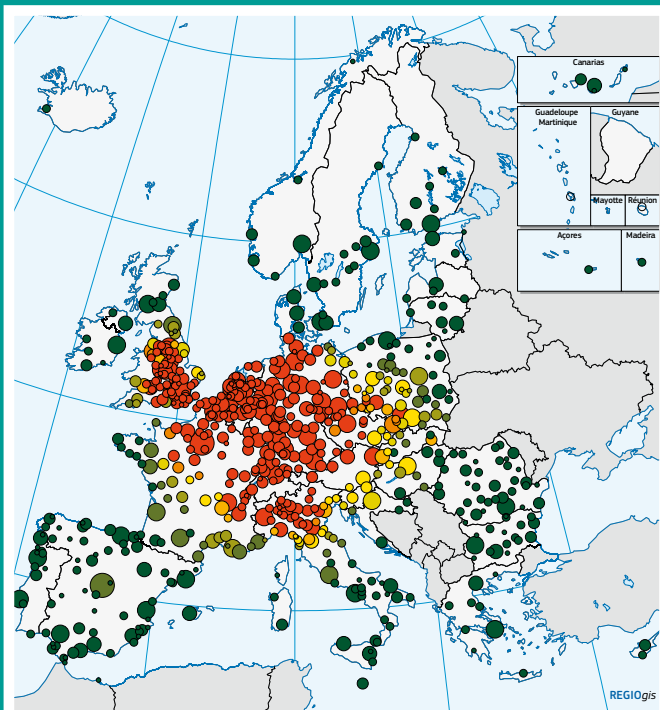
<http://www.balticcompass.org/>

POTENCIÁLIS KÖZÜTI MEGKÖZELÍTHETŐSÉG FUNKCIONÁLIS VÁROSI TÉRSÉGEKRE LEBONTVA, 2012

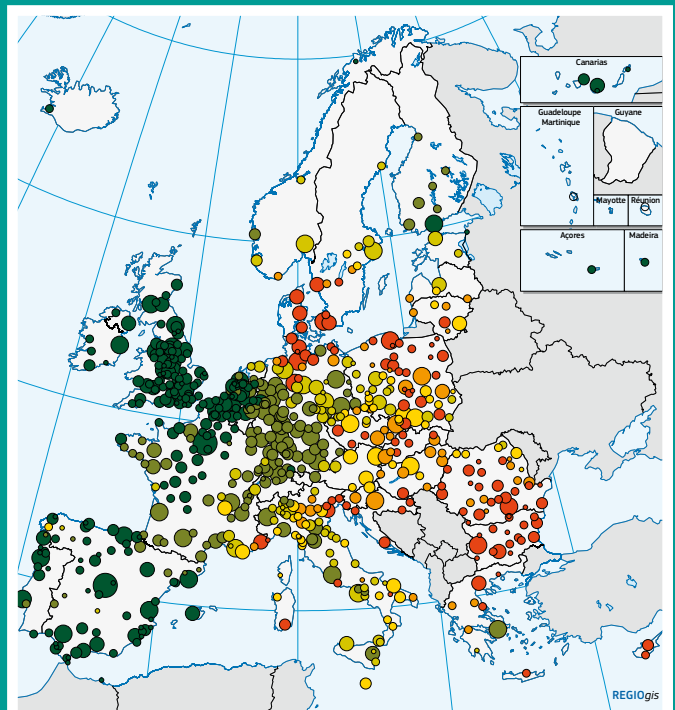
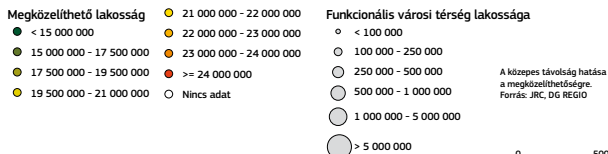
Ez a térkép a nagyobb funkcionális városi térségek összes önkormányzata és az EU és az EFTA országainak összes önkormányzata közötti közúti megközelíthetőség jelenlegi szintjét mutatja be. Az elemzés figyelembe veszi a nagyobb közúthálózat egészen tapasztalt sebességi és forgalmi feltételeket, ideértve a hidakat és a kompokat is. A megközelíthetőséget az elérhető lakosok számával fejezi ki, figyelembe véve a célpont eléréséhez szükséges utazási időt. A megközelíthetőség az Európa szívében levő városokban a legnagyobb, de a periférián levő nagyobb városokban, pl. Varsóban vagy Budapesten is magas a hozzáférhetőség.

A KÖZÜTI MEGKÖZELÍTHETŐSÉG VÁRHATÓ VÁLTOZÁSA A TRANSZEURÓPAI KÖZLEKEDÉSI HÁLÓZAT (TEN-T) BEFEJEZÉSE UTÁN FUNKCIONÁLIS VÁROSI TÉRSÉGEKRE LEBONTVA

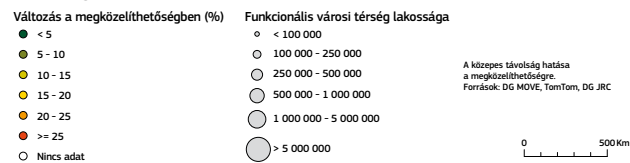
A térkép a transzeurópai közlekedési hálózat befejezése utáni, a közúti megközelíthetőség szintjében bekövetkező várható változásokat mutatja be a funkcionális városi térségekben. A kohéziós politika eszközei által támogatott TEN-T szakpolitika új utak építésébe és a meglévők korszerűsítésébe ruház be. A várakozások szerint sok funkcionális városi térség megközelíthetősége jelentősen nőni fog (gyakran akár 20%-kal is) a TEN-T projekteknek köszönhetően. A várható növekedés különösen Bulgária, Románia és Horvátország városaiban lesz jelentős

Potenciális közúti megközelíthetőség funkcionális városi térségekre lebontva, 2012

A közúti megközelíthetőség várható változása a TEN-T befejezése után funkcionális városi térségekre lebontva

JOGI KÖZLEMÉNY

Sem az Európai Bizottság, sem a nevében eljáró személyek nem tehetők felelőssé a jelen kiadványban szereplő információk felhasználásáért, illetve a gondos előkészítés és ellenőrzés ellenére esetleg előforduló hibákért.

A jelen kiadvány nem feltétlenül tükrözi az Európai Bizottság nézeteit és álláspontját.

Luxembourg: Az Európai Unió Kiadóhivatala, 2016

ISSN 1725-8219

© Európai Unió, 2016

A forrás feltüntetése esetén a sokszorosítás megengedett.

(*) Az érintett képekhez kapcsolódó jogokat kizárólag a *Panorama* magazin 58. számában történő felhasználásukhoz ruházták át, egyéb felhasználásuk tilos; a *Panorama* magazin 58. számában és annak különböző nyelvi változataiban a képek sokszorosíthatók, más célokból történő sokszorosításuk tilos.

Harmadik fél szerzői joga alá tartozó anyagok felhasználása, illetve sokszorosítása a szerzői jog tulajdonosának, ill. tulajdonosainak engedélyéhez kötött.

Printed in Belgium

A magazin angol, francia, német, bolgár, görög, spanyol, olasz, lengyel és román nyelven jelenik meg nyomtatásban, újrahasznosított papíron.

A kiadvány online változata 22 nyelven áll rendelkezésre az alábbi honlapon: http://ec.europa.eu/regional_policy/hu/information/publications/panorama-magazine/

A kiadvány jelen számának végleges tartalma 2016 augusztusában készült el.

FÉNYKÉPEK (OLDAL SZERINT JELÖLVE):

Fedőlap: © iStock, albertogardin

4. oldal: © iStock, Kaycco

7. oldal: © iStock, standret

8. oldal: © Martijn Beekman

6, 9, 10, 11, 12, 28, 29, 30, 36, 43. oldal:

© Európai Bizottság

14. oldal: © iStock, RicoK69

16, 17. oldal: © RWMC Ljubljana

20. oldal: © iStock, knape, © Oulu régió tanácsa

21. oldal: © iStock, Alvaro Arroyo, © Kohéziós

és Fejlesztési Ügynökség

23. oldal: © iStock, therry, © Antoine Darnaud –

Languedoc–Roussillon–Midi Pyrénées régió

24. oldal: © iStock, Boris17

25. oldal: © Stockholm megye

26, 27. oldal: © Črt Slavec – Fejlesztésért és az európai

kohéziós politikáért felelős kormányhivatal, Szlovénia

31. oldal: © Diritti a Scuola

32. oldal: © Living Lab

30, 33. oldal: © Thinkstock, fotoember

35. oldal: © Puglia régió közigazgatása

37. oldal: © Thinkstock, Creatas Images

39. oldal: © Gazdasági Fejlesztési Minisztérium, Lengyelország © Fejlesztésért és az európai kohéziós politikáért felelős kormányhivatal, Szlovénia, © FEDER Luxembourg, © Lisboa 2020

40. oldal: © Marjorie Jouen

41. oldal: © iStock, RoBeDeRo

42. oldal: © Régiók Bizottsága

45. oldal: © Balestrate önkormányzat

46, 47. oldal: © Mobiel Erfgoed Centrum

48. oldal: © e-prescription

49. oldal: © Baltic COMPASS

ESEMÉNYNAPTÁR

OKTÓBER 10–13.

Brüsszel (BE)

A régiók és városok európai hete
(és a RegioStars díjátadó ünnepe)

NOVEMBER 3–4.

Pozsony (SK)

A Duna régióra vonatkozó uniós stratégia 5.,
éves fóruma

NOVEMBER 8–9.

Stockholm (SE)

Az uniós balti-tengeri stratégia 7., éves fóruma

2017. MÁRCIUS 30–31.

Brüsszel (BE)

Legkülső régiók fóruma

2017. JÚNIUS 26–27.

Brüsszel (BE)

Kohéziós fórum

KAPCSOLATTARTÁS

ec.europa.eu/regional_policy
cohesiondata.ec.europa.eu

@EU_Regional
#CohesionPolicy | #ESIFunds

EUinmyRegion

[flickr.com/euregional](https://www.flickr.com/euregional)

RegioNetwork

yammer.com/RegioNetwork

[ec.europa.eu/commission/2014-2019/
cretu_en](http://ec.europa.eu/commission/2014-2019/cretu_en)
@CorinaCretuEU

Az eseményekről további információkat az Inforegio weboldal Eseménynaptár lapján találhat:

http://ec.europa.eu/regional_policy/hu/newsroom/events/

Kiadóhivatal

Európai Bizottság
Regionális és Várospolitikai
Főigazgatóság – Ana-Paula Laissy
Avenue de Beaulieu 1 – B-1160 Brussels
E-mail: regio-panorama@ec.europa.eu